

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY FOR EU AFFAIRS

AVRUPA BİRLİĞİNE ADAY VE POTANSİYEL ADAY ÜLKELERE İLİŞKİN SON EKONOMİK GELİŞMELER

Avrupa Komisyonu Ekonomik ve Mali Konular Genel Müdürlüğü (DG ECFIN)'nın 12 Temmuz 2011 tarihinde yayınladığı “EU Candidate and Pre-Accession Countries Economic Quarterly” Raporunun geniş özetidir.

(AĞUSTOS 2011)
Ankara

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BAKIŞ	1
2. ADAY ÜLKELER	
2.1. TÜRKİYE	8
2.2. HIRVATİSTAN	14
2.3. MAKEDONYA	19
2.4. İZLANDA.....	24
2.5. KARADAĞ.....	29
3.POTANSİYEL ADAY ÜLKELER	
3.1. BOSNA HERSEK	34
3.2. ARNAVUTLUK.....	39
3.3. SIRBİSTAN	44
3.4. KOSOVA	49

1. GENEL BAKIŞ

2011 yılının ilk çeyreğine dair veriler, potansiyel aday ülkelerde büyüme hızının farklılıklar göstermesine rağmen güçlenerek devam eden ekonomik toparlanmaya işaret etmektedir. Türkiye hızlı bir şekilde büyümeye devam etmektedir. İzlanda'da ise resesyon sonrası dönemde ilk kez reel GSYH artışı gerçekleşmiştir. Makedonya ve Sırbistan'da ekonomik büyümenin işaretleri ortaya çıkmış, Arnavutluk'ta ise kısıtlı ölçüde büyüme kaydedilmiştir. Öte yandan Hırvatistan'da reel GSYH 2011'in ilk çeyreğinde daralmıştır. Türkiye dışındaki ülkelerde işgücü piyasaları mevcut durumunu korumuş olup, iyileşmeler oldukça tedrici seviyede kalmıştır. Tüketici fiyat enflasyonu uluslararası emtia fiyatlarındaki dalgalanmaya bağlı olarak artmaktadır.

Türkiye, 2010 yılındaki % 8,9'luk büyümenin ardından, yılın ilk çeyreğinde, iç talepten kaynaklanan yıllık bazda % 11 oranında GSYH büyümesi yakalayarak rapor kapsamında incelenen diğer tüm ülkelerden farklı bir ekonomik performans sergilemiştir.

Batı Balkanlar'da büyüme, fazlasıyla baskılanmış olsa da daha hızlı bir iyileşme göstermiştir. 2011'in ilk çeyreğine dair yıllık bazlı veriler GSYH büyümesinin Makedonya'da % 5,1, Sırbistan'da ise % 3,4 olduğunu göstermektedir. Arnavutluk, küresel kriz süresince olduğu gibi düşük seviyeli de olsa, % 3,4 oranında pozitif büyüme kaydetmiştir. Ekonomik göstergeler Bosna-Hersek'te de 2010 yılına kıyasla canlanma olduğuna işaret etmektedir. Hırvatistan'da ise büyüme % - 0,8 ile hala negatif seyretmektedir.

İki yıllık resesyon sonrası, İzlanda'da reel GSYH büyümesi yatırımlardaki artışa bağlı olarak yılın ilk çeyreğinde % 3,4 oranında artış ile pozitif dönmüştür.

Dış dengedeki kötüleşme, 2010 yılı içerisinde çoğu ülke tarafından düzeltilmekle beraber, ilk çeyreğe dair veriler kriz öncesi dönemdeki bozulmaların ortaya çıkabileceğine dair belirtiler taşımaktadır. Cari açık Hırvatistan, Sırbistan, Arnavutluk ve Karadağ'da mevcut seviyesini korumuştur. Bununla birlikte Bosna-Hersek, Kosova, İzlanda ve Makedonya'da bozulmalar görülmekte olup, Türkiye'de de cari açık büyümeye devam etmiştir. Bu gelişmeler ekonominin büyümesi ile paralel olarak artan ithalatın yol açtığı dış ticaret açığından kaynaklanmaktadır.

Yılın ilk çeyreğinde işsizliğin % 14,3 ile yüksek artış gösterdiği Hırvatistan dışında Batı Balkan ülkelerinde işgücü piyasası durumunu muhafaza etmiştir. Kriz öncesindeki dönemde de çok yüksek işsizlik oranlarına sebep olan işgücü piyasalarının işleyişindeki birtakım yapısal eksikler sebebiyle bu ülkelerin istihdam

rakamlarında beklenen iyileşmeler gerçekleşmemiştir. Türkiye’de güçlü ekonomik toparlanma ile paralel seyir izleyen ve 2010’da kayda değer bir şekilde düşen işsizlik oranı Mart 2011’de % 10,8 seviyesine gerilemiştir. İzlanda’da işsizlik oranı % 7,8’e yükselmiştir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası için büyüyen cari açık ve kısa vadeli sermaye akımları karşısında para politikasının belirlenmesi oldukça sorunlu bir hal almıştır. Para politikası 2011’in ilk çeyreğinde İzlanda ve Sırbistan’da daha gevşek biçimde uygulanmıştır. Enflasyonist baskılar, emtia fiyatlarındaki dalgalanmaya ve ülke bazlı unsurlara bağlı olarak neredeyse tüm ülkelerde yükselmiştir. Mayıs 2011’de tüketici fiyat enflasyonu Hırvatistan’da sabit kalmakla birlikte Kosova’da % 10,4 Sırbistan’da ise % 13,4 olmak suretiyle çift haneli seviyeye gelmiştir. Sırbistan’da enflasyonun düşmesi beklenmekle birlikte 2011 sonu hedefine ulaşamayacağı düşünülmektedir. Türkiye’de de TÜFE artışı Haziran’da % 6,2 ile yılsonu enflasyon hedefinin üstünde gerçekleşmiştir.

Kredi genişlemesi Batı Balkanlar genelinde orta seviyede kalmakla birlikte, kredi verme faaliyetleri Kosova’da güçlenmiş, Bosna- Hersek’te toparlanma göstermiş ve Arnavutluk’ta ise artan bir ivme kaydetmiştir. İzlanda’da ise kredi genişlemesi negatif yönlü olup, % - 3,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. Türkiye’de ise kredi genişlemesi oldukça yüksek seyretmeye devam etmiş olup, hedeflenen % 25’in çok üzerinde bir rakam olan % 36 seviyesinde gerçekleşmiş, bununla birlikte sorunlu krediler azalmaya devam etmiştir. Sorunlu krediler Sırbistan ve Karadağ’da belli bir seviyede sabit kalmıştır. Arnavutluk, Bosna – Hersek ve İzlanda’da sorunlu krediler artış göstermiştir.

Cari verilere göre Rapor kapsamındaki dokuz ülkeden beşinin bütçe açığı 2010 yılında 2009’a göre daha düşük seviyede gerçekleşmiştir. 2011’in ilk çeyreğinde vergi gelirleri sayesinde Türkiye’nin kamu maliyesi güçlenirken, İzlanda’da bütçe açığı krizin ülkeyi vurduğu günden bu yana en düşük seviyeyi yakalamıştır. Büyüyen ekonomiye paralel olarak artan kamu gelirleri genelde bütçe dengesi görünümünü olumlu yönde etkilemekte, ancak yine de bu alanda ülkeler arasında farklılıklar görülmektedir. Hırvatistan’da bütçe gelirleri düşmüş olup, gelirler harcamalardan belirgin ölçüde yüksek seviyededir. Arnavutluk’ta harcamalardaki artışın çok yüksek olduğu Ocak – Mayıs döneminde gelirlerdeki artış çok makul seviyede olduğundan bütçe açığı artmıştır.

ADAY VE POTANSİYEL ADAY ÜLKELER: ÖZET TABLO

						ECFIN							
						Tahmini							
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis11	May11	Haz11
Gayrisafi Yurtiçi Hasıla (reel fiyatlarla, yıllık % değişim)													
Hırvatistan	4,9	5,1	2,2	-6,0	-1,2	1,1	2,0	-0,6	-0,8	:	V.B.	V.B.	V.B.
Makedonya	5,1	6,2	5,1	-1,0	1,7	2,5	3,3	3,8	5,1	:	V.B.	V.B.	V.B.
İzlanda	4,6	6,0	1,4	-6,9	-3,5	1,5	2,5	0,0	3,4	:	V.B.	V.B.	V.B.
Karadağ	8,6	10,7	6,9	-5,7	1,1t	2,4	4,0	:	:	:	V.B.	V.B.	V.B.
Türkiye	6,9	4,7	0,7	-4,8	8,9	6,1	5,5	9,2	11,0	:	V.B.	V.B.	V.B.
Arnavutluk	5,4	5,9	7,5	3,3	4,1	:	:	5,6	3,4	:	V.B.	V.B.	V.B.
Bosna	6,0	6,2	5,7	-3,0	0,9	:	:	:	:	:	V.B.	V.B.	V.B.
Sırbistan	5,2	6,9	5,5	-3,1	1,8	:	:	1,7	3,4	:	V.B.	V.B.	V.B.
Kosova	3,4	6,3	6,9	2,9	4,0	:	:	:	:	:	V.B.	V.B.	V.B.

İşsizlik (İşgücüne yüzde)													
Hırvatistan	V.B.	9,6	8,4	9,1	11,8	11,3	9,8	12,1	14,3	:	V.B.	V.B.	V.B.
Makedonya	36,0	34,9	33,8	32,2	32,1	31,4	30,5	30,9	31,2	:	:	:	:
İzlanda	2,9	2,3	3,0	7,2	7,5	6,9	6,2	7,4	7,8	:	V.B.	V.B.	V.B.
Karadağ	14,7	11,9	10,7	11,4	12,2	19,4	17,9	12,2	12,4	:	12,2	11,3	:
Türkiye	9,9	9,9	11,0	14,1	12,0	10,2	9,8	11,0	11,5	:	:	:	:
Arnavutluk	13,9	13,4	12,8	13,0	13,7	:	:	13,5	13,4	:	:	:	:
Bosna	44,2	42,9	40,6	42,7	42,7	:	:	42,7	:	:	:	:	:
Sırbistan	20,9	18,1	13,6	16,1	20,0t	:	:	:	:	:	:	:	:
Kosova	44,9	43,6	47,5	45,4	:	:	:	:	:	:	:	:	:

Cari İşlemler Dengesi (GSYH %)													
Hırvatistan	-6,7	-7,2	-8,9	-5,3	-1,3	-2,2	-2,5	-1,3	-1,4	:	V.B.	V.B.	V.B.
Makedonya	-0,4	-7,1	-12,8	-6,7	-2,8	-3,1	-3,7	-2,8	-4,4	:	V.B.	V.B.	V.B.
İzlanda	-23,8	-15,7	-24,5	-11,6	-9,7	-6,2	-5,5	-9,7	-11,8	:	V.B.	V.B.	V.B.
Karadağ	-24,7	-39,6	-51,3	-30,1	-25,7	-27,3	-31,0	-25,7	-23,6	:	V.B.	V.B.	V.B.
Türkiye	-6,1	-5,9	-5,6	-2,3	-6,6	-7,7	-8,1	-6,5	-7,9	:	V.B.	V.B.	V.B.
Arnavutluk	-6,6	-10,6	-15,4	-15,4	-11,9	:	:	-11,9	-11,8	:	V.B.	V.B.	V.B.
Bosna	-8,0	-10,7	-14,2	-6,2	-5,6	:	:	-5,6	-6,7	:	V.B.	V.B.	V.B.
Sırbistan	-11,7	-16,1	-20,6	-7,4	-7,4	:	:	-7,2	-7,3	:	V.B.	V.B.	V.B.
Kosova	-7,2	-10,4	-16,3	-15,4	-16,0	:	:	:	:	:	V.B.	V.B.	V.B.

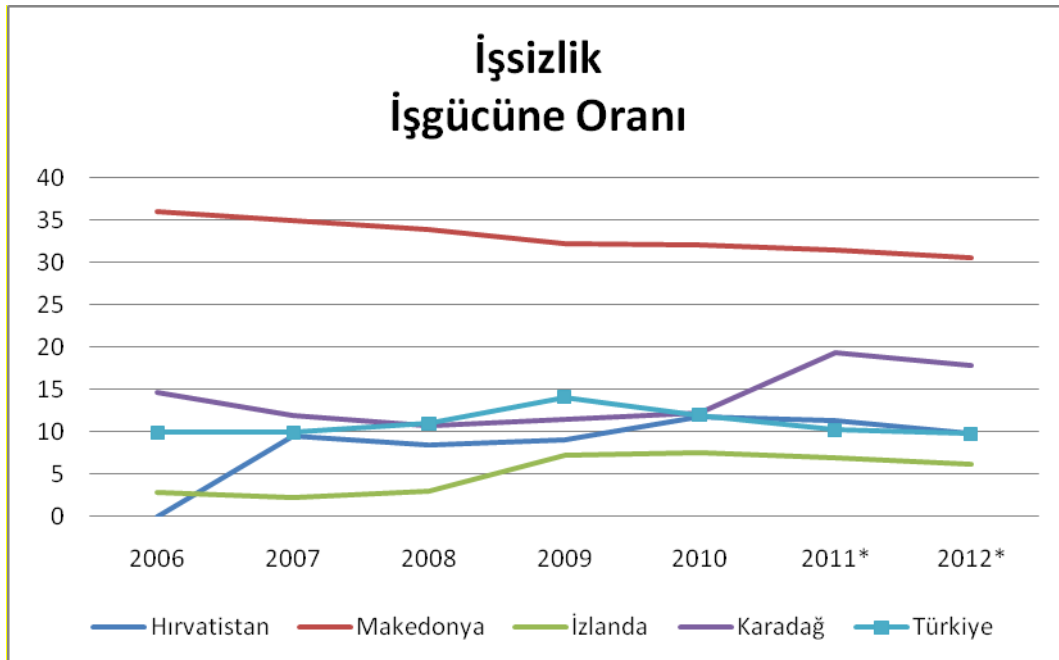
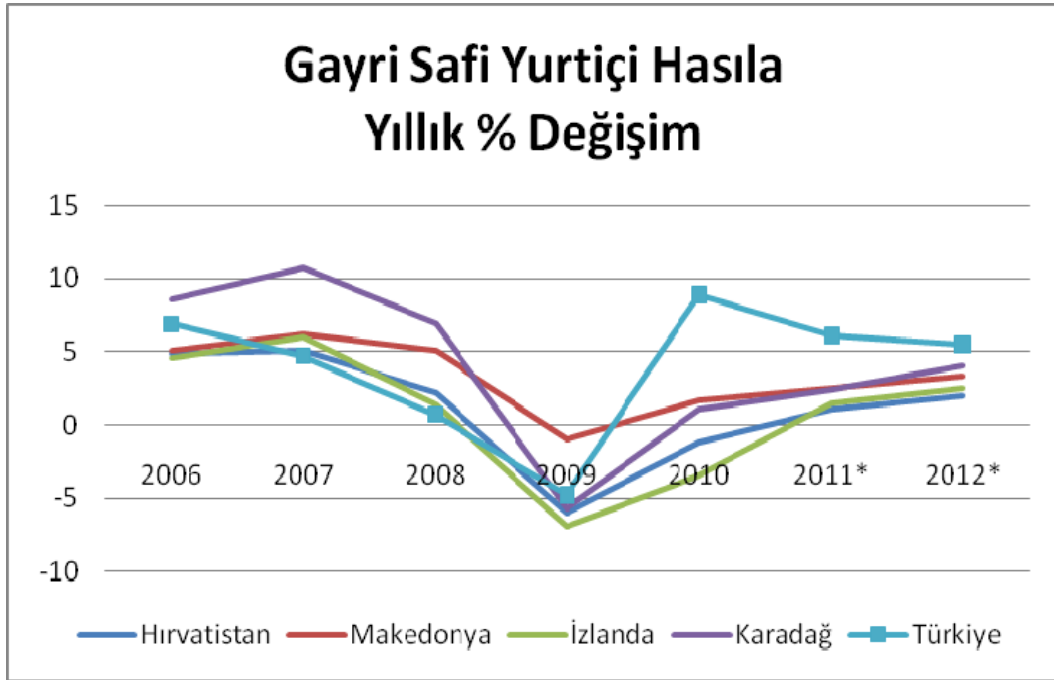
Enflasyon (TÜFE, yıllık % değişim)													
Hırvatistan	3,2	2,9	6,1	2,4	1,0	2,8	2,5	1,5	2,2	:	2,4	2,5	:
Makedonya	3,2	2,3	8,3	-0,8	1,6	4,3	3,8	2,9	4,1	4,7	4,8	5,2	4,1
İzlanda	6,7	5,1	12,7	12,0	5,4	3,0	2,7	2,8	2,0	3,5	2,8	3,4	4,2
Karadağ	3,0	4,3	7,4	3,4	0,5	3,7	2,2	0,7	2,3	:	3,7	3,6	:
Türkiye	9,6	8,8	10,4	6,3	8,6	6,5	5,5	7,4	4,3	:	4,3	7,2	:
Arnavutluk	2,4	2,9	3,4	2,3	3,6	:	:	3,1	4,0	:	4,1	4,2	:
Bosna	6,1	1,5	7,4	-0,4	2,1	:	:	2,5	3,2	:	4,0	4,2	:
Sırbistan	V.B.	11,0	8,6	6,6	10,3	:	:	10,3	14,1	:	14,7	13,4	:
Kosova	0,6	4,4	9,4	-2,4	3,5	:	:	6,2	9,2	:	10,6	10,4	:

Genel Devlet Dengesi (GSYH %)													
Hırvatistan	-3,0	-2,5	-1,4	-4,1	-5,2t	-6,0	-5,0	:	:	:	V.B.	V.B.	V.B.
Makedonya	-0,6	0,6	-1,0	-2,7	-2,5	-2,5	-2,2	:	:	:	V.B.	V.B.	V.B.
İzlanda	6,3	5,4	-13,5	-10,0	-7,8	-4,9	-3,6	-13,8	-3,5	:	V.B.	V.B.	V.B.
Karadağ	3,4	6,6	0,5	-4,4	-3,7	-3,1	-0,1	-3,0	-1,7	:	V.B.	V.B.	V.B.
Türkiye	-0,1	-1,0	-2,2	-5,7	-3,6	-2,8	-2,2	:	:	:	V.B.	V.B.	V.B.
Arnavutluk	-3,3	-3,5	-5,5	-7,0	-3,1	:	:	:	:	:	V.B.	V.B.	V.B.
Bosna	2,9	1,2	-2,2	-3,6	-3,8	:	:	:	:	:	V.B.	V.B.	V.B.
Sırbistan	-1,6	-2,0	-2,6	-4,5	-4,8	:	:	-4,8	-0,8	:	V.B.	V.B.	V.B.
Kosova	2,5	7,1	-0,1	-0,7	-2,8	:	:	:	:	:	V.B.	V.B.	V.B.

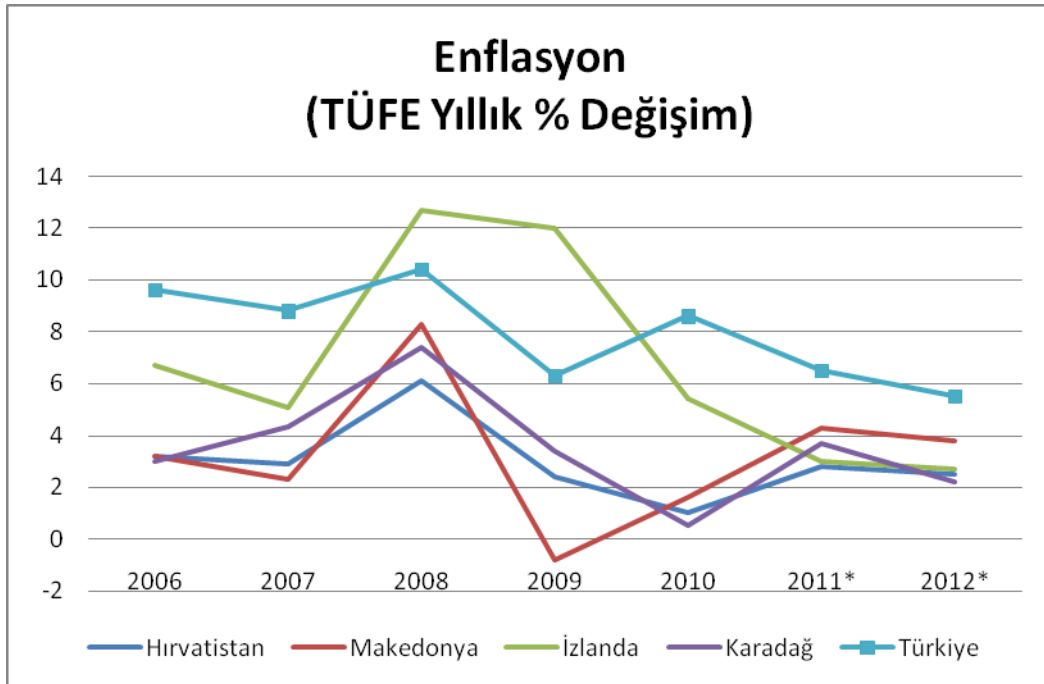
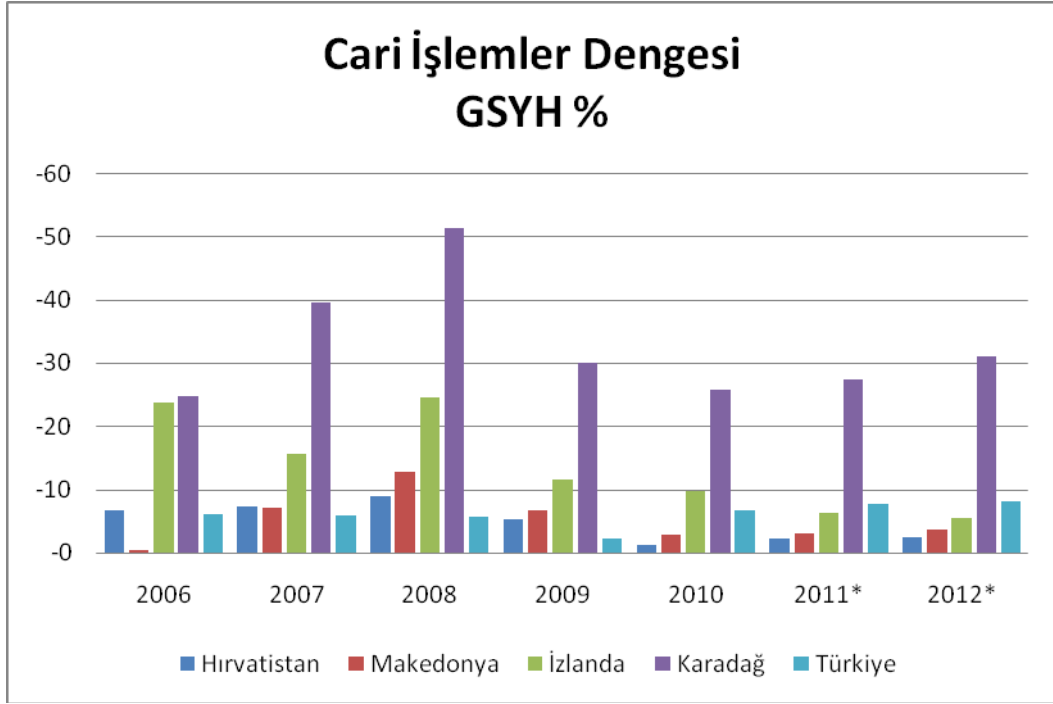
t: ECFIN tahmini

V.B.: Veri Bulunamadı

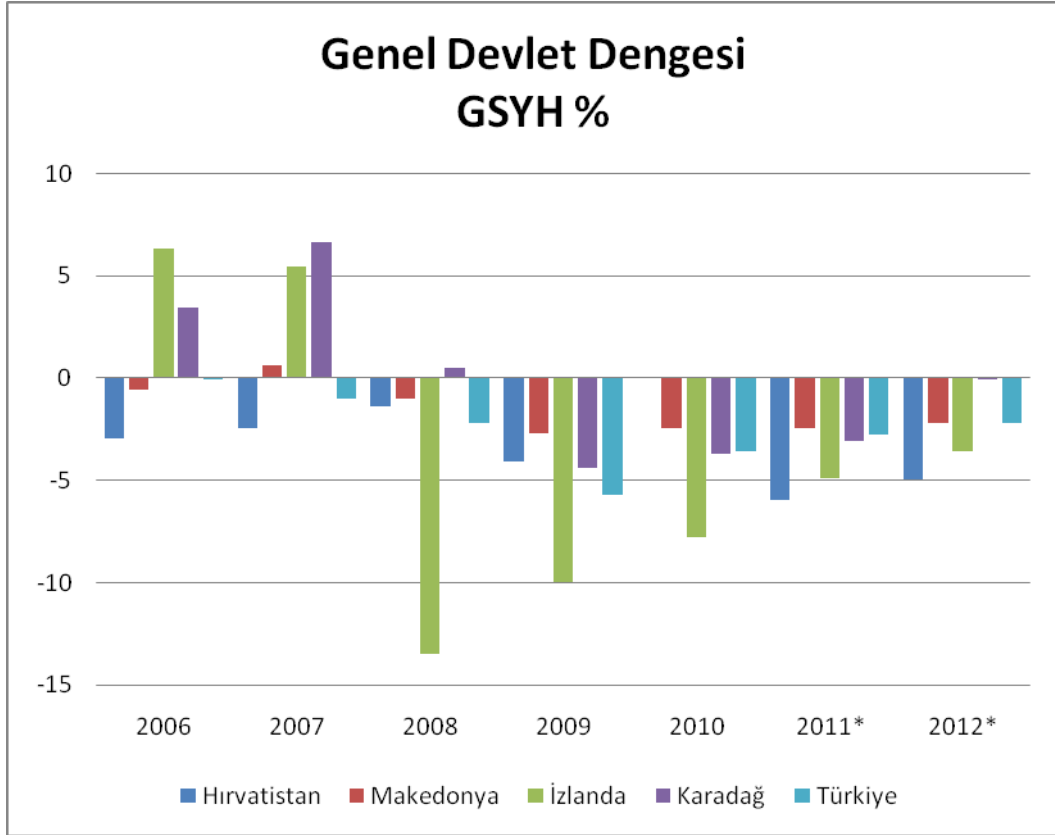
ADAY ÜLKE EKONOMİLERİ KARŞILAŞTIRMALI TEMEL GÖSTERGELER

*Avrupa Komisyonu Ekonomik ve Mali Konular Genel Müdürlüğü'nün 2011 ve 2012 yıllarına dair tahminleri

*Avrupa Komisyonu Ekonomik ve Mali Konular Genel Müdürlüğü'nün 2011 ve 2012 yıllarına dair tahminleri

*Avrupa Komisyonu Ekonomik ve Mali Konular Genel Müdürlüğü'nün 2011 ve 2012 yıllarına dair tahminleri

2. ADAY ÜLKELER

2.1 TÜRKİYE

12 Haziran 2011 genel seçimin neticesinde Adalet ve Kalkınma Partisi, üst üste üçüncü kez tek başına iktidara gelmiştir. Bununla birlikte, ana muhalefet partisi CHP'nin oy oranını yükseltmesi ve seçilen bağımsız aday sayısının artması neticesinde hâlihazırda iktidar partisi TBMM'de bir önceki döneme oranla daha düşük bir çoğunlukla temsil edilmektedir.

Başbakan Erdoğan, 6 Temmuz 2011'de 25 bakandan oluşan yeni kabineyi oluşturmak üzere Cumhurbaşkanı Gül'den yetki almıştır. Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Başbakan yardımcısı Babacan, Maliye Bakanı Şimşek yeni hükümette yerlerini korumuştur.

Üretim ve Talep

2010 yılında % 8,9 büyüyen Türkiye ekonomisinin hızlı toparlanma eğilimi, 2011 yılının ilk çeyreğinde de devam etmiştir. Bununla birlikte, büyümeye çeyrek dönemler bazında bakıldığında 2010 yılının son çeyreğinde % 3,6 olan büyüme oranı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yavaşlayarak % 1,4 seviyesine gerilemiştir. Büyüme, yıllık bazda iç tüketimin % 12,1 ve sabit sermaye oluşumunun % 33,6 oranlarında artmasıyla, tüketime dayalı olarak gerçekleşmiştir. Kamu harcamaları 2011 yılının ilk çeyreğinde, genel seçim öncesinde, bir önceki yıla kıyasla % 6,7 artış göstermiştir. İhracat % 7,7 oranında yükselirken, ithalat % 27 oranında artmış, bu durum ilk çeyrekteki net ihracat verilerine olumsuz yansımıştır.

İmalat ve inşaat sektörleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla % 12,3 ve % 14,8'lik büyüme ile çift haneli büyüme oranı kaydeden sektörleri oluşturmaktadır. Ticaret sektörü önceki yılın aynı dönemine göre % 17,2 genişlerken ulaşım sektöründeki büyüme % 12,2 olarak gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, bazı başat göstergeler bahsedilen büyüme eğilimlerinin tersine dönebileceğine işaret etmektedir.

		ECFIN												
		Tahminleri												
Üretim ve Talep		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 10	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Sanayi Güven Endeksi	Denge	102,4	111,5	90,1	87,3	110,3	:	:	107,1	113,1	116,2	116,7	117,2	114,6
Sanayi Üretimi	Yıllık % Δ	7,3	7,0	-0,6	-9,9	13,1	:	:	12,1	:	:	8,3	:	:
Gayrisafi Yurtiçi Hasıla	Yıllık % Δ	6,9	4,7	0,7	-4,8	8,9	6,1	5,5	9,2	:	:	V.B	V.B	V.B
Özel Tüketim	Yıllık % Δ	4,6	5,5	-0,3	-2,3	6,6	5,1	4,3	9,0	:	:	V.B	V.B	V.B
Sabit Sermaye Oluşumu	Yıllık % Δ	13,3	3,1	-6,2	-19,0	29,9	15,0	5,1	42,1	:	:	V.B	V.B	V.B
İnşaat Endeksi	Yıllık % Δ	38,7	9,8	-4,4	-9,5	73,8	:	:	158,2	:	:	V.B	V.B	V.B
Perakende Satışlar	Yıllık % Δ	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	:	:	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B

İşgücü Piyasası

Güçlü toparlanmaya paralel olarak Mart ayında işsizlik oranı % 3 düşerek, Temmuz 2010'dan itibaren en düşük seviye olan % 10,8'e gerilemiştir. Aylık bazda toplam ve tarım dışı işsizlik sırasıyla % 0,7 ve % 0,8 oranında azalmıştır.

İstihdam verilerinde dikkate değer iyileşme gözlenmektedir. İstihdam artışının % 75'i tarım dışı sektörlerde yaşanmıştır. Bir önceki yılın Mart ayında % 48,2 olan işgücüne katılım oranı, 2011 yılının Mart ayında % 49 seviyesine yükselmiştir. Bununla birlikte erkeklerde % 60 olan işgücüne katılım oranına karşılık söz konusu oranın kadınlarda % 20 seviyelerinde seyretmesi, kadınların iş gücüne katılımlarının hala yetersiz olduğunu göstermektedir.

		ECFIN Tahminleri												
İşgücü Piyasası		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
İşsizlik	%	9,9	9,9	11,0	14,1	12,0	10,2	9,8	11,0	11,5	:	:	:	:
İstihdam	Yıllık % Δ	-0,4	-3,6	1,3	0,4	6,2	0,9	1,4	5,1	7,2	:	:	:	:
Ücretler	Yıllık % Δ	10,9	9,8	11,7	9,9	10,8	7,0	4,9	12,0	8,2	:	:	:	:

Dış Denge

Dış ticaret açığı Mayıs ayında da artmaya devam etmiştir. İhracattaki büyüme, yılın en düşük seviyesine ulaşmış ve bu yavaşlama en çok ara malları ihracatında kendini göstermiştir.

Büyük oranda politik gelişmelerin etkisiyle, Yakın ve Orta Doğu ülkelerine yapılan ihracat ciddi ölçüde azalmıştır. Artan emtia ve özellikle de enerji fiyatlarının etkisi ile güçlü iç talep ve zayıf dış talep arasındaki fark,

Türkiye'nin dış ticaret açığının artmasına yol açmaktadır. Cari işlemler açığı, dış ticaret açığına paralel olarak, hızlı bir şekilde yükselmektedir.

2010 yılında GSYH'nin % 6,6'sına ulaşan cari işlemler açığı, 2011 yılının başlarında da artmaya devam etmiştir. Nisan ayına kadarki 12 aylık dönemde 63,4 milyar Dolara çıkan açık, GSYH'nin % 8'ine tekabül etmektedir. Türkiye bu açığı, aylık 1 milyar Euro'ya varan sermaye hesabı fazlasıyla kolayca karşılayabilmektedir. Bununla birlikte, finansman kaynağının büyük kısmını düşük seviyelerde seyreden doğrudan yabancı yatırımlardan ziyade kısa vadeli sermaye akımları oluşturmaktadır. Söz konusu sermaye akımları sayesinde rezervler 4 milyar Euro'dan 85 milyar Euro seviyesine yükselmiştir.

							ECFIN							
							Tahminleri							
Dış Denge		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Mal İhracatı	Yıllık % Δ	14,8	14,9	14,8	-18,2	17,6	:	:	20,5	22,0	:	17,3	-2,3	:
Mal İthalatı	Yıllık % Δ	17,7	11,6	10,4	-26,3	39,2	:	:	48,1	46,8	:	30,1	24,8	:
Ticaret Dengesi	GSYİH %	-7,8	-7,2	-7,1	-4,0	-7,7	-10,3	-10,4	-7,7	-9,0	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İhracatı	GSYİH %	22,7	22,3	23,9	23,3	21,1	:	:	21,5	21,3	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İthalatı	GSYİH %	27,6	27,5	28,3	24,4	26,6	:	:	26,6	28,3	:	V.B	V.B	V.B
Cari İşlemler Dengesi	GSYİH %	-6,1	-5,9	-5,6	-2,3	-6,6	-7,7	-8,1	-6,5	-7,9	:	V.B	V.B	V.B
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (DYY,net)	GSYİH %	3,6	3,1	2,3	1,1	1,0	:	:	1,1	1,3	:	V.B	V.B	V.B
Uluslararası Rezervler	milyar €	68,8	74,4	84,8	75,0	80,3	:	:	80,3	81,2	:	79,4	:	:
Rezervler/ aylık İthalat	oran	7,4	7,2	7,4	8,9	6,9	:	:	6,9	6,4	:	6,1	:	:

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler

Ülkenin büyüyen cari işlemler açığının yarattığı endişeler, bu durumun mali istikrara olumsuz etkisi ve güçlü kısa vadeli sermaye akışı, Merkez Bankası'nın istikrarlı bir para politikası izlemesinde zorluklar yaşamasına neden olmaktadır. Pek çok merkez bankasının genişleme dönemlerinde yaptığı gibi faiz oranını artırmak yerine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası anahtar faiz oranını düşürme yoluna gitmiştir. Kısa vadeli sermaye akışını kısıtlamak amacıyla faiz oranı 2011 başlarında % 6,25 oranına düşürülmüştür. Faiz oranlarının düşmesi, bankaların kısa vadeli yükümlülükleri için ayırdıkları zorunlu rezervlerinin hızla artmasına da neden olmuştur.

Mayıs ayının ikinci yarısından Haziran ayı başlarına kadar baskı altında olan TL, Ocak 2011'den bu yana nominal efektif kur cinsinden % 10 değer kaybetmiştir. Merkez Bankası TL'ye olan güveni artırmak için Haziran ayında döviz alımlarını azaltmıştır. Kriz öncesi seviyesinin altına inen işsizlik oranı, düşük değerli TL ile birleşince talep çekişli enflasyon baskısı gündeme gelmektedir.

Haziran ayında yıllık TÜFE oranı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 6,2 oranında artarak, % 5,5 olan Merkez Bankası enflasyon hedefinin üstüne çıkmıştır. Gıda fiyatları ve ulaşım fiyatları sırasıyla % 8,1 ve % 9,5 oranında artmıştır. Söz konusu dönemde üretici fiyatları da yükselmeye devam etmiştir.

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler		ECFIN												
		2006	2007	2008	2009	2010	Tahminleri		Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
							2011	2012						
TÜFE	Yıllık % Δ	9,6	8,8	10,4	6,3	8,6	6,5	5,5	7,4	4,3	:	4,3	7,2	:
Üretici Fiyatları	Yıllık % Δ	9,3	6,3	12,7	1,2	8,5	:	:	9,0	10,6	:	8,2	9,6	:
Gıda Fiyatları	Yıllık % Δ	9,7	12,4	12,8	8,0	10,6	:	:	12,1	5,0	:	2,8	12,6	:
M4 Para Arzı	Yıllık % Δ	32,9	17,8	23,7	17,4	21,2	:	:	23,5	25,1	:	24,9	24,6	:
Döviz Kuru TL/EUR	Değer	1,80	1,78	1,91	2,16	2,00	:	:	1,99	2,16	2,25	2,20	2,26	2,31
Nominal Efektif Döviz Kuru	Endeks	26,18	26,73	25,77	23,24	:	:	:	:	:	:	:	:	:

Mali Sektör

Dönemsel faktörlerin de etkisiyle Türkiye, güçlü mali bir görünüm çizmeye devam etmektedir. Vergi gelirlerindeki artışın olumlu etkisiyle bütçe dengesindeki yıllık bazda gözlenen iyileşme ve faiz harcamalarındaki düşüş dikkat çekicidir. Faiz dışı harcamalar önceki yılın aynı dönemine göre, seçim öncesi 5 aylık dönemde % 6,2 oranında artmıştır. Öte yandan bütçe gelirleri önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 16,3 yükselirken, faiz harcamaları 2011 yılında 2010 yılına kıyasla % 13,8 artmıştır.

2010 yılı bütçe açığı GSYH'nin % 3,6'sı olarak gerçekleşirken, 2011 yılı bütçe açığı hedefi GSYH'nin % 2,8 olarak belirlenmiştir. Haziran ayında açıklanan vergi affı uygulamasından 6,8 milyar Euro tutarında bir ek gelir beklenmektedir. GSYH'nin % 1'ine tekabül eden bu gelirin büyük kısmı 2009 yılından itibaren düşerek GSYH'nin % 40'ına gerileyen kamu borçlarının finansmanında kullanılacaktır.

Mali Göstergeler		ECFIN												
		2006	2007	2008	2009	2010	Tahminleri		Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
							2011	2012						
Faiz Oranı (3 aylık)	%yıl. ort.	18,07	18,85	18,04	10,68	7,95	:	:	8,11	8,00	8,50	8,17	8,49	8,84
Tahvil Faizi	%yıl. ort.	:	18,13	19,30	11,66	8,47	:	:	7,64	8,26	8,79	8,59	8,74	9,03
Borsa	Endeks	39867	48270	37582	37510	59484	:	:	67808	64676	65453	68123	65645	62591
Kredi Genişlemesi	Yıllık % Δ	48,6	28,6	31,5	8,0	29,5	:	:	39,2	43,7	:	43,5	43,6	:
Mevduat Genişlemesi	%yıl. ort.	33,1	17,7	21,8	18,0	18,0	:	:	20,1	20,4	:	19,3	19,8	:
Tahsili Gecikmiş Krediler	% toplam	5,2	4,7	4,2	6,4	5,8	:	:	4,9	4,2	:	3,8	3,7	:

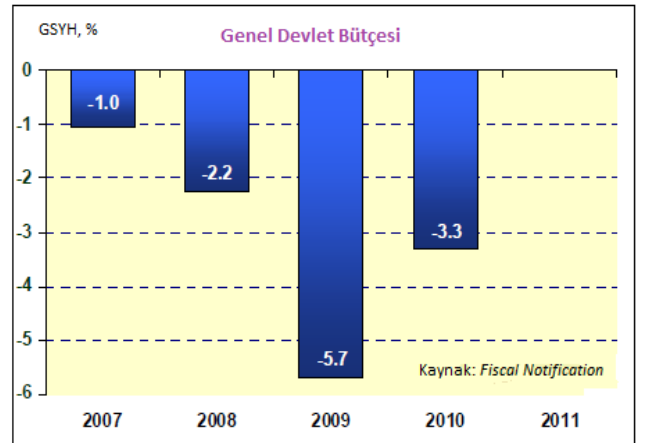
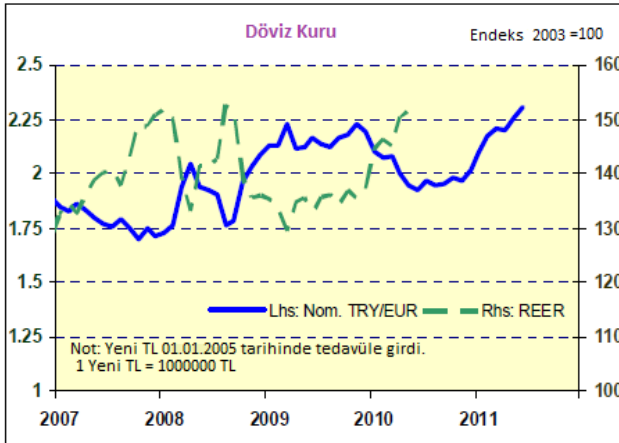
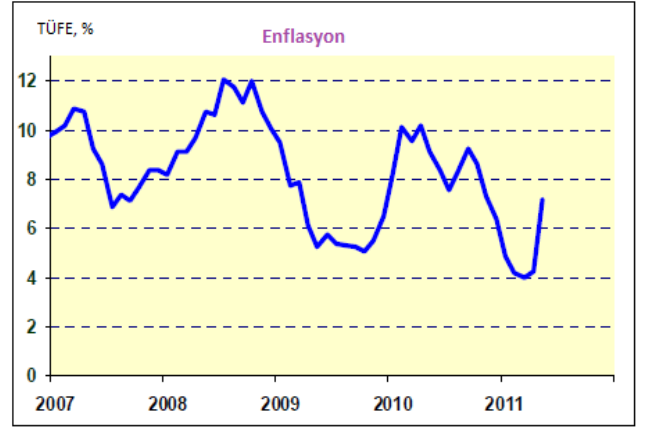
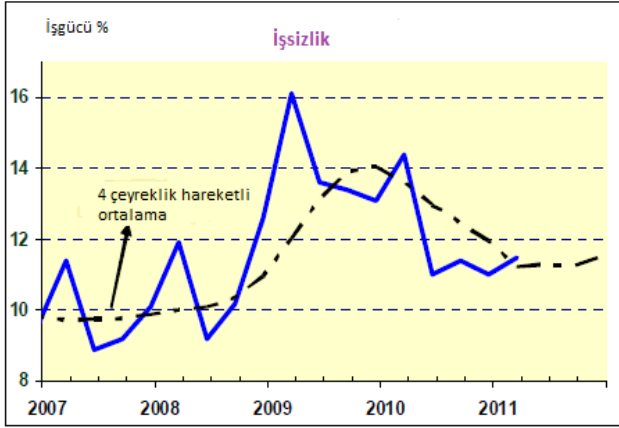
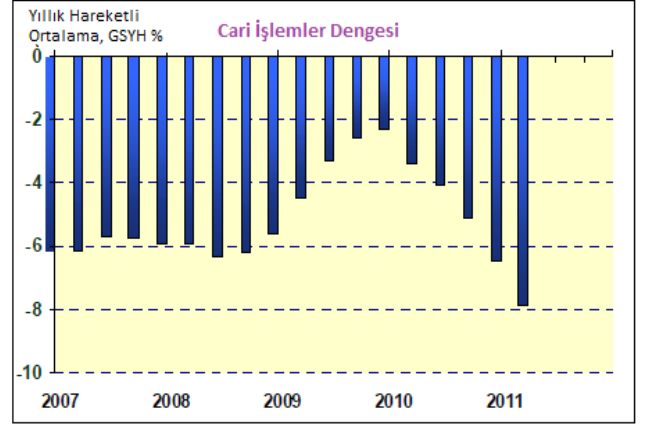
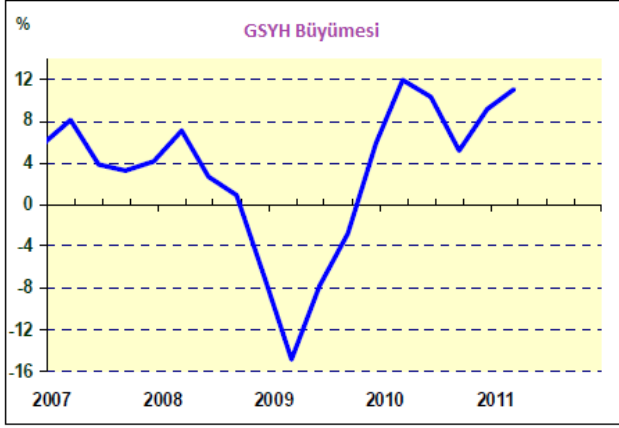
Özellikle dolaylı vergi gelirlerinin önemli ölçüde artmasını sağlayan iç talepteki güçlü canlanma sonucu, 2010 yılında bütçe beklenenden daha iyi bir performans sergilemiştir. Genel olarak, reel vergi gelirleri 2011 yılında geçen yıla göre % 35, reel harcamalar ise % 15 oranında artmıştır.

Bunun sonucunda, faiz dışı fazla neredeyse 3 katına çıkmış ve genel merkezi yönetim bütçe açığının GSYH'ye oranı yarı yarıya azalarak, 2009 yılındaki % 5,7 seviyesinden 2011 yılında % 4,7 olan program hedefinden daha iyi bir seviyeye (% 3,3) gerilemiştir. 2011'in ilk iki ayında, geçen yılın aynı dönemine göre bütçe açığını yarıya indiren bütçe gelirlerindeki yıllık % 16 oranındaki artışı sağlayan güçlü talep, bütçe performansını desteklemeye devam etmiştir.

Kamu borç stoku, 2010 yılının ikinci yarısında önemli ölçüde düşmüş, böylelikle önceki yıllarda ortaya çıkan artışları telafi ederek 2010 yılı sonu itibarıyla GSYH'nin % 42'sine ulaşmıştır.

		ECFIN												
		Tahminleri												
Kamu Maliyesi		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Genel Devlet Dengesi	GSYİH %	-0,1	-1,0	-2,2	-5,7	-3,3	-2,8	-2,2	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Genel Devlet Borcu	GSYİH %	46,1	39,4	39,5	43,7	42,1	40,1	38,5	:	:	:	V.B	V.B	V.B

TÜRKİYE

* Bir önceki yılın aynı dönemine göre

2.2 HIRVATİSTAN

Avrupa Birliği ile Hırvatistan arasındaki katılım müzakereleri Haziran ayı sonunda tamamlanmıştır. Katılım Antlaşmasının yılsonunda imzalanması ve antlaşmanın Hırvatistan ile üye ülkeler tarafından onaylanmasını müteakip Hırvatistan'ın 2013 ortasında AB'ye üye olması beklenmektedir. Mart ayı itibarıyla açık olan 7 fasıl da kapatılmış, Avrupa Komisyonu AB üyeliğinin gerçekleşeceği tarihe kadar Hırvatistan'ın müzakerelerde belirtilen yükümlülüklerine bağlı kaldığını takip etmekle yükümlü kılınmıştır. Öte yandan Hırvatistan ekonomisinde durgunluk devam etmekte olup, işsizlik yılın ilk çeyreğinde yükselmiştir.

Üretim ve Talep

Reel GSYH, 2011'in ilk çeyreğinde % 0,7 oranında azalmıştır. Büyümeye katkı sağlayan tek bileşen stoklar olmakla birlikte, toplam talepte keskin bir düşüş gerçekleşmiştir. Tüketici harcamalarında % 0,1, kamu harcamalarında ise % 0,9 oranında düşüş gözlenmiştir. Sabit sermaye yatırımları ise, son çeyrekteki % -6,7'lik gerileme ile üst üste dokuz çeyrekte de azalmıştır. Son dört çeyrekte artış kaydeden ihracatta, gemi ihracatındaki düşüş sebebiyle son çeyrekte % -11,1 oranında ani bir düşüş meydana gelmiştir. Son iki çeyrekte artış gösteren ithalat da % 5,3 azalmakla beraber, ihracatın itaalata oranla daha yüksek oranlı düşüş kaydetmesi 2008 yılından bu yana ilk kez net ihracat rakamlarını aşağıya çekmiştir. GSYH verileri ekonominin birinci çeyrekte zayıfladığına işaret etmektedir.

							ECFIN							
Üretim ve Talep							Tahminleri							
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Sanayi Görünümü	Denge	V.B	70,9	38,0	-33,3	3,0	:	:	16,0	15,0	-8,0	V.B	V.B	V.B
Sanayi Üretimi	Yıllık % Δ	4,5	5,6	1,6	-9,0	-1,4	:	:	-1,7	-4,9	:	2,7	-0,4	:
Gayrisafi Yurtiçi														
Hasıla	Yıllık % Δ	4,9	5,1	2,2	-6,0	-1,2	1,1	2,0	-0,6	-0,8	:	V.B	V.B	V.B
Özel Tüketim	Yıllık % Δ	3,2	6,3	0,8	-8,5	-0,9	0,8	1,2	1,2	-0,1	:	V.B	V.B	V.B
Sabit Sermaye														
Oluşumu	Yıllık % Δ	11,1	7,1	8,2	-11,8	-11,3	-0,5	5,0	-8,0	-6,7	:	V.B	V.B	V.B
İnşaat Endeksi	Yıllık % Δ	V.B	V.B	11,8	-6,5	-15,9	:	:	-12,8	-8,5	:	-15,3	:	:
Perakende Satışlar	Yıllık % Δ	V.B	V.B	V.B	-15,3	-1,8	:	:	0,9	-0,4	:	3,7	1,0	:

İşgücü Piyasası

İşgücü piyasası 2011'in ilk çeyreğinde daha da daralmıştır. İşgücü anketlerine göre 2010 yılının dördüncü çeyreğinde % 12,1 olan işsizlik oranı, 2011 yılının birinci çeyreğinde % 14,3'e yükselmiştir. Nominal brüt ücretler % 1,9 oranında artış göstermekle beraber yıllık bazda % 0,5 azalmıştır.

İşgücü Piyasası		2006	2007	2008	2009	2010	ECFIN Tahminleri		Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
							2011	2012						
İşsizlik	%	V.B	9,6	8,4	9,1	11,8	11,3	9,8	12,1	14,3	:	V.B	V.B	V.B
İstihdam	Yıllık % Δ	V.B	1,8	1,3	-1,9	-4,0	-0,2	1,2	-4,1	-5,6	:	V.B	V.B	V.B
Ücretler	Yıllık % Δ	6,2	6,2	7,1	2,2	-0,4	0,3	0,3	0,5	0,5	:	1,9	:	:

Dış Denge

Cari işlemler açığının GSYH'ye oranı 2008 yılından sonra keskin bir düşüş göstermiş olup, 2010 yılında % 1,3 seviyesine gerilemiştir. Buna karşın 1,5 milyar Euro'ya yaklaşan cari işlemler açığı 2011'in ilk çeyreğinde GSYH'nin % 1,4'üne tekabül etmektedir. Mal ve hizmet ihracatındaki düşüş, ithalat artışı, yüksek maaş ödemeleri ile düşük seviyedeki transferler söz konusu artışın temel sebepleridir. Doğrudan yabancı yatırımlar ise ilk çeyrekte yıllık bazda % 77,6 oranında düşüş göstererek, 129 milyon Euro seviyesinde kalmıştır.

2010 yılı sonunda Hırvatistan'ın 46,4 milyar Euro olan brüt dış borcu, ilk çeyrekte 47,1 milyar Euro seviyesine yükselmiştir. Bu tutar GSYH'nin % 103,5'ine tekabül etmektedir.

							ECFIN							
							Tahminleri							
Dış Denge		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
	Yıllık Δ	16,1	8,8	5,1	-20,2	17,3	:	:	27,4	4,6	:	39,2	-15,8	:
Mal İthalatı	Yıllık % Δ	12,9	11,0	8,9	-25,6	-1,1	:	:	5,4	5,0	:	4,3	5,4	:
Ticaret Dengesi	GSYH %	-21,0	-21,7	-22,6	-16,2	-12,9	-14,0	-14,3	-12,9	:	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İhracatı	GSYH %	42,7	42,1	41,7	35,4	38,3	:	:	38,3	38,0	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İthalatı	GSYH %	49,8	49,8	49,9	39,4	38,8	:	:	38,8	38,7	:	V.B	V.B	V.B
Cari İşlemler Dengesi	GSYH %	-6,7	-7,2	-8,9	-5,3	-1,3	-2,2	-2,5	-1,5	-1,4	:	V.B	V.B	V.B
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (DYY,net)	GSYH %	6,4	8,0	6,7	2,7	1,3	:	:	1,3	:	:	V.B	V.B	V.B
	Mil.	8.72	9.30	9.12	10.37	10.66	10.660			11.423		11.336		
Uluslararası Rezervler	EUR	5,3	7,4	0,9	5,8	0,3	:	:	,3	,8	:	,3	:	:
Uls.rezerv/aylık ith.	Oran	6,1	5,9	5,3	8,2	8,5	:	:	8,5	9,0	:	8,9	:	:

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler

Enflasyon son altı ayda artış göstermiş olup, Mayıs ayında % 2,5 olarak gerçekleşmiştir. Enflasyondaki bu yükselme tarım ürünleri fiyatları ile enerji ve hammadde fiyatlarında dünya ölçeğinde gerçekleşen artıştan kaynaklanmaktadır. Önceki çeyrekteki durgunluğu müteakip, geniş tanımlı para arzı (M4) ilk çeyrekte % 1,5 azalmış olup, bu oran yıllık bazda % 3,3 olarak gerçekleşmiştir. Özel sektör kredilerinde artış kaydedilirken, bireysel kredilerde düşüş görülmüştür. Merkez Bankası ise reeskont oranını % 7'ye indirmiştir. Ulusal para birimi Kuna'nın Euro karşısındaki değeri istikrarını korumakta olup, 7,40 HRK/EUR seviyesinde seyretmektedir.

							ECFIN							
							Tahminleri							
Fiyatlar ve Parasal Göstergeler		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
TÜFE	Yıllık % Δ	3,2	2,9	6,1	2,4	1,0	2,8	2,5	1,5	2,2	:	2,4	2,5	:
Üretici Fiyatları	Yıllık % Δ	:	:	:	-0,4	4,3	:	:	5,1	7,6	:	8,1	7,3	:
Gıda Fiyatları	Yıllık % Δ	2,5	3,4	10,0	1,7	-1,5	:	:	0,4	3,4	:	3,3	4,2	:
M4 Para Arzı	Yıllık % Δ	14,3	17,9	10,9	1,6	2,7	:	:	4,5	3,6	:	3,1	3,6	:
Döviz Kuru HRK/EUR	Değer	7,30	7,33	7,22	7,34	7,29	:	:	7,36	7,40	7,40	7,36	7,40	7,41
Nominal Efektif Döviz Kuru	Endeks	98,7	98,0	96,1	97,2	98,2	:	:	99,37	100,09	:	98,78	:	:

Mali Sektör

Yurtiçi mali sistemdeki likidite yüksek düzeyde kalmış olup, para piyasalarında faiz oranı % 0,6'ya düşmüştür. Kurumsal krediler yüksek seviyede kalırken uzun dönemli bireysel kredi faiz oranı %8,2 oranında gerçekleşmiştir. Borsa endeksi ise dış piyasalardaki düşüş trendine bağlı olarak % 2,6 oranında düşüş göstermiştir.

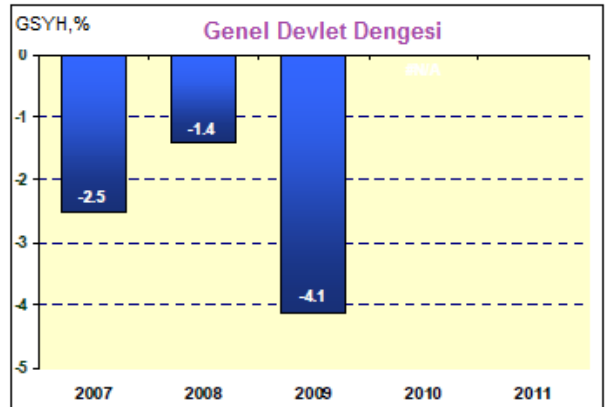
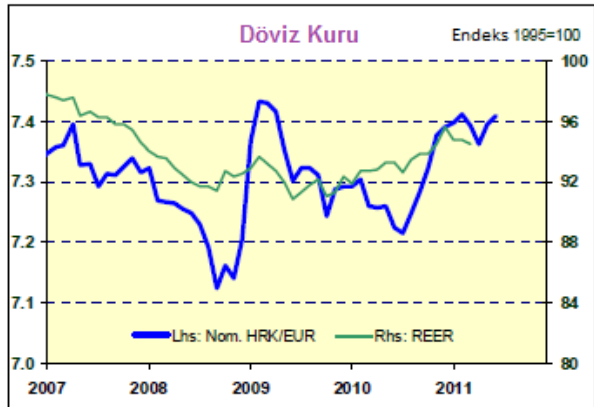
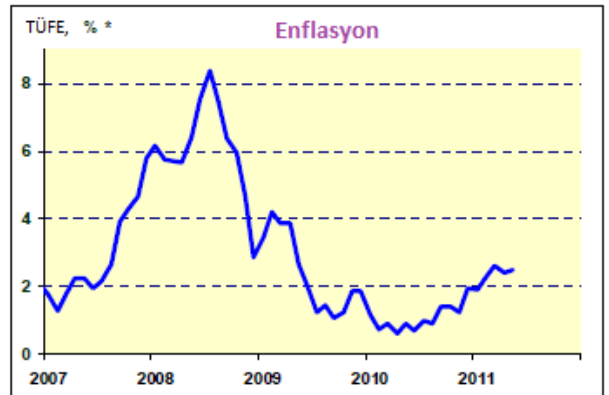
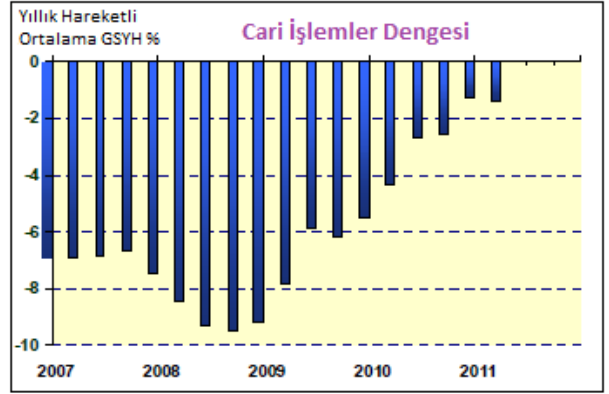
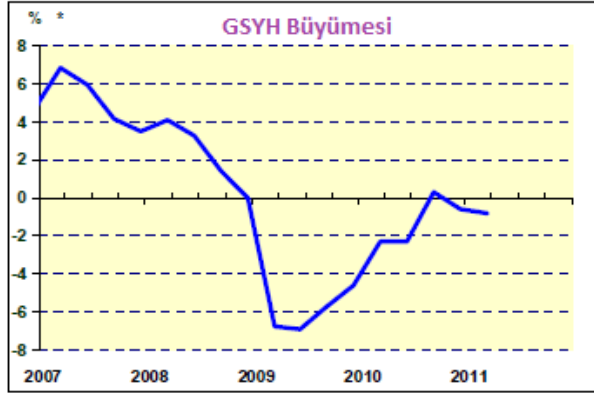
		ECFIN												
		Tahminleri												
Mali Sektör		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Faiz Oranı (3 aylık)	%yıl. ort.	4,46	5,66	7,19	8,96	2,44	:	:	2,61	2,63	1,66	1,91	1,58	1,50
Tahvil Faizi	%yıl. ort.	V.B	V.B	5,9	6,4	5,8	:	:	5,9	5,9	5,3	5,6	5,3	5,0
Borsa	Endeks	2.771	4.673	3.299	1.871	1.990	:	:	1.922	2.275	2.248	2.234	2.279	2.231
Kredi Genişlemesi	Yıllık % Δ	22,0	19,4	11,6	5,0	2,9	:	:	6,4	6,0	:	6,6	7,7	:
Mevduat Genişlemesi	Yıllık % Δ	51,6	27,2	7,4	-15,2	-19,8	:	:	-13,4	-1,4	:	4,7	6,1	:
Tahsili Gecikmiş Krediler	% toplam	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	:	:	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B

Kamu Maliyesi

Bütçe açığının GSYH'ye oranı % 4,9 olarak gerçekleşmiştir. Bütçe açığının beklenenden az olması kamu yatırım harcamalarının bütçede planlanan seviyeden daha düşük gerçekleşmesinin sonucudur. Yılın ilk 5 ayında kamu gelirleri yıllık bazda % 2,5 oranında, toplam harcamalar ise % 0,9 oranında azalmıştır. Beklenenden daha düşük oranda gerçekleşen büyüme, bütçe gelirlerinin düşük seviyede kalmasına yol açarken, kamu harcamaları bütçede belirlenen sınırlar içinde seyretmiştir.

		ECFIN												
		Tahminleri												
Kamu Maliyesi		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Genel Devlet Dengesi	GSYH %	-3,0	-2,5	-1,4	-4,1	-5,2t	-6,0	-5,0	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Genel Devlet Borcu	GSYH %	35,5	32,9	28,9	35,3	0,0	45,2	48,4	:	:	:	V.B	V.B	V.B

HIRVATİSTAN

* Bir önceki yılın aynı dönemine göre

** LFS: Çalışan Gücü Araştırması

2.3 MAKEDONYA

5 Haziran 2011 tarihindeki genel seçimler neticesinde, seçim öncesi iktidarda olan koalisyon hükümeti Mecliste daha az sayıda milletvekiline sahip olmakla birlikte yeniden iktidara gelmiştir. Yeni hükümetin Temmuz ayında göreve başlaması beklenmektedir.

Üretim ve Talep

2010 yılı için reel GSYH büyümesi revize edilmiş olup, % - 0,9 seviyesinden % 1,8'e çekilmiştir. Yukarı yönlü revizyonun temel sebebi brüt sabit sermaye oluşumunun beklenenden yüksek gerçekleşmesidir. 2011'in ilk çeyreğinde reel GSYH % 5,1 oranında artmıştır. Bu artış ihracat ve 2010 yılında olduğu gibi brüt sabit sermaye oluşumundan kaynaklanmaktadır. Arz tarafında ise, büyümeye en büyük katkı, ihracat odaklı bazı sektörlerdeki artışa rağmen, inşaat sektörü tarafından sağlanmıştır.

							ECFIN							
							Tahminleri							
Üretim ve Talep		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Sanayi Güven Endeksi	Denge	4,3	7,0	6,8	-13,8	-9,6	:	:	-0,1	10,5	:	14,4	18,1	:
Sanayi Üretimi	Yıllık % Δ	2,3	4,1	5,9	-7,3	-4,2	:	:	-4,5	13,8	:	:	:	:
Gayrisafi Yurtiçi Hasıla	Yıllık % Δ	4,0	6,1	5,0	-0,9	0,7	2,5	3,3	3,8	5,1	:	V.B	V.B	V.B
Özel Tüketim	Yıllık % Δ	6,0	9,8	8,1	-5,6	0,7	2,0	3,0	-5,5	3,9	:	V.B	V.B	V.B
Sabit Sermaye Oluşumu	Yıllık % Δ	11,6	13,3	16,5	0,5	-6,0t	8,5	8,0	:	:	:	V.B	V.B	V.B
İnşaat Endeksi	Yıllık % Δ	V.B	V.B	-2,8	4,2	:	:	:	43,1	29,7	:	V.B	V.B	V.B
Perakende Satışlar	Yıllık % Δ	9,5	17,1	11,6	-3,8	4,2	:	:	5,8	:	:	V.B	V.B	V.B

İşgücü Piyasası

2011'in ilk çeyreğinde istihdam yıllık bazda % 5,5 artmış olup, istihdamın yüksek olduğu sektörler tarım, imalat sanayi ile tekstil ve baz metal sanayileridir. 15.000 kişinin iş sahibi olmasıyla işsiz sayısı % 4,8 oranında azalmıştır. İşgücü arzı % 2 oranında artmış, bir önceki yıl % 33,5 olan işsizlik oranı % 31,2'ye düşmüştür. 2010'un ilk çeyreğinde % 57,1 olan genç (15-24 yaş) işsizlik oranı, 2011'in ilk çeyreğinde % 52,1'e düşmüş olup, toplam işsizlik içinde gençlerin payı aynı dönemler itibarıyla sırasıyla % 20,1 ve % 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Bu düşüşteki temel gerekçe kadın istihdamındaki artıştır. 2011'in ilk çeyreğinde nominal ücret artışı ise % 1,7 oranında gerçekleşmiştir.

		ECFIN													
		Tahminleri													
İşgücü Piyasası		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q1 11		Nis 11	May 11	Haz 11
İşsizlik	%	36,0	34,9	33,8	32,2	32,1	31,4	30,5	30,9	31,2	:		V.B	V.B	V.B
İstihdam	Yıllık % Δ	4,6	3,5	3,2	3,4	1,3	2,0	2,5	5,9	5,5	:		V.B	V.B	V.B
Ücretler	Yıllık % Δ	8,0	4,8	8,7	14,1	1,0	3,4	4,9	1,7	1,7	:		0,3	:	:

Dış Denge

2011'in ilk çeyreğinde dış ticaret açığı, ithalattaki artışa bağlı olarak GSYH'nin % 23'ü oranında artmıştır. Cari transferler GSYH'nin % 19,3'ü seviyesinde gerçekleşmiştir. Cari açığın GSYH'ye oranı % 4,4 olurken, sermaye akımının GSYH'ye oranı % 5 olarak gerçekleşmiştir. Döviz rezervleri artan ithalat sebebiyle 1,8 milyar Euro seviyesine gerilemiştir. 2011'in ilk çeyreğinde brüt dış borcun GSYH'ye oranı % 60 seviyesinde gerçekleşmiş olup, bu artıştaki ana etmen kamu borcu olarak görülmektedir.

							ECFIN Tahminleri									
Dış Denge		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11		
Mal İhracatı	Yıllık % Δ	16,5	29,2	8,9	-28,7	29,8	:	:	28,7	42,7	:	:	:	:		
Mal İthalatı	Yıllık % Δ	16,6	25,3	21,9	-22,1	14,1	:	:	20,4	21,7	:	:	:	:		
Ticaret Dengesi	GSYH %	-19,7	-19,8	-26,2	-23,1	-21,1	-21,4	-21,4	-21,5	-27,6	:	V.B	V.B	V.B		
Mal ve Hizmet İhracatı	GSYH %	46,9	52,4	50,9	39,0	47,3	:	:	44,3	48,3	:	V.B	V.B	V.B		
Mal ve Hizmet İthalatı	GSYH %	66,5	70,8	76,2	60,6	66,0	:	:	61,6	63,7	:	V.B	V.B	V.B		
Cari İşlemler Dengesi	GSYH %	-0,4	-7,1	-12,8	-6,7	-2,8	-3,1	-3,7	-2,2	-2,0	:	V.B	V.B	V.B		
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (DYY,net)	GSYH %	6,8	8,5	6,1	2,0	3,2	:	:	1,9	2,3	:	V.B	V.B	V.B		
Uluslararası Rezervler	Mil EUR	1.439,7	1.551,2	1496,9	1.598,7	1.715,3	:	:	1.715,3	1.900,6	:	1.927,3	1.993,3	:		
Uls.rezerv/aylık ith.	Oran	5,9	5,1	4,0	5,5	5,2	:	:	5,2	5,3	:	:	:	:		

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler

TÜFE yükselmeye devam ederek yıllık bazda % 4,1 düzeyinde gerçekleşmiştir. Enflasyonun yükselmesine sebep olan etmenler gıda fiyatları ile kiralardaki artışlardır. Geniş tanımlı para arzı (M4) büyümesi 2011'in

ilk çeyreğinde yavaşlayarak % 11,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ulusal para birimi olan Makedonya Dinarının Euro karşısındaki değeri 61,5 MKD/EUR seviyesinde sabit kalmıştır.

		ECFIN												
		Tahminleri												
Fiyatlar ve Parasal Göstergeler		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
TÜFE	Yıllık % Δ	3,2	2,3	8,3	-0,8	1,6	4,3	3,8	2,9	4,1	4,7	4,8	5,2	4,1
Üretici Fiyatları	Yıllık % Δ	4,5	1,6	10,4	-6,4	8,3	:	:	8,3	:	:	:	:	:
Gıda Fiyatları	Yıllık % Δ	2,1	3,7	14,4	-1,4	0,3	:	:	3,2	6,8	:	8,0	9,3	:
M4 Para Arzı	Yıllık % Δ	10,0	28,9	21,3	3,5	12,1	:	:	12,7	11,7	:	9,0	8,5	:
Döviz Kuru MKD/EUR	Değer	61,19	61,18	61,26	61,28	61,51	:	:	61,56	61,51	:	61,52	61,53	:
Nominal Efektif Döviz Kuru	Endeks	100,0	99,6	100,6	106,6	:	:	:	:	:	:	V.B	V.B	V.B

Mali Sektör

Ekim 2009'dan bu yana parasal göstergeler iyileşmeye devam etmiştir. Eylül 2009'da % 10,3'e yükselen kredi faiz oranları ağırlıklı ortalaması Mayıs 2011'de % 8,9 seviyesine inmiştir. Mevduat faiz oranları ise Mayıs 2011 itibarıyla % 6 seviyesindedir. Toplam kredilerin GSYH'ye oranı ise % 45 gibi düşük bir orandadır. Mart 2011 itibarıyla sorunlu kredilerin toplam kredilere oranı % 9,3 olarak gerçekleşmiştir. Makedonya Borsası ise toparlanmaya devam etmekte olup, işlem gören hisse senetlerinin piyasa değeri GSYH'nin % 30'una tekabül etmektedir.

		ECFIN												
		Tahminleri												
Mali Sektör		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Faiz Oranı (3 aylık)	%yıl. ort.	6,40	5,60	5,30	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Tahvil Faizi	%yıl. ort.	11,3	10,2	9,7	10,1	9,5	:	:	9,1	9,0	:	8,9	8,9	:
Borsa	Endeks	3.219	6.971	5.149	2.497	2.472	:	:	2.214	2.599	2.579	2.528	2.584	2.626
Kredi Genişlemesi	Yıllık % Δ	25,0	35,0	40,3	14,2	5,4	:	:	7,5	7,3	:	7,8	8,4	:
Mevduat Genişlemesi	Yıllık % Δ	21,0	31,4	23,5	4,6	13,0	:	:	14,0	12,8	:	9,6	8,8	:
Tahsili Gecikmiş Krediler	% toplam	11,2	7,5	6,7	8,9	9,0	:	:	9,3	9,4	:	V.B	V.B	V.B

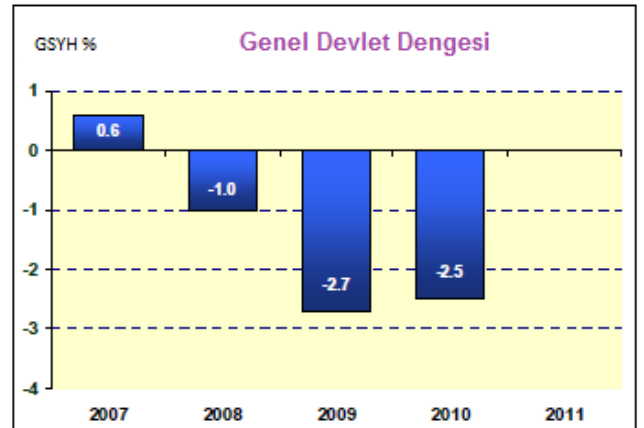
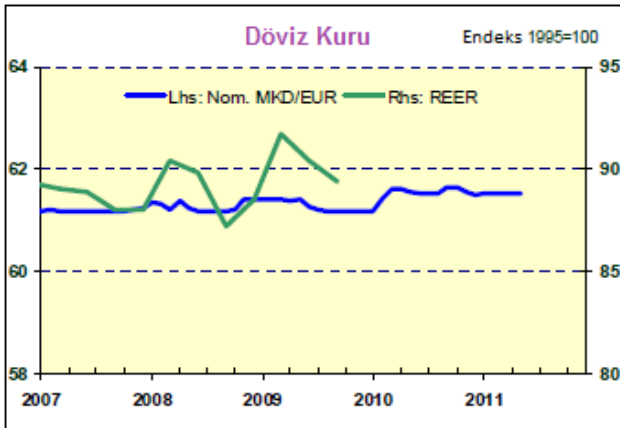
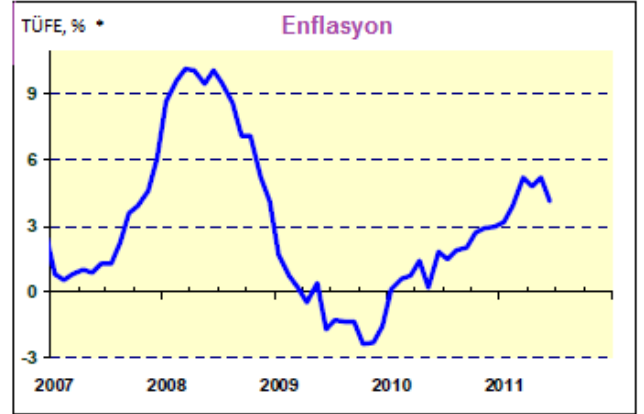
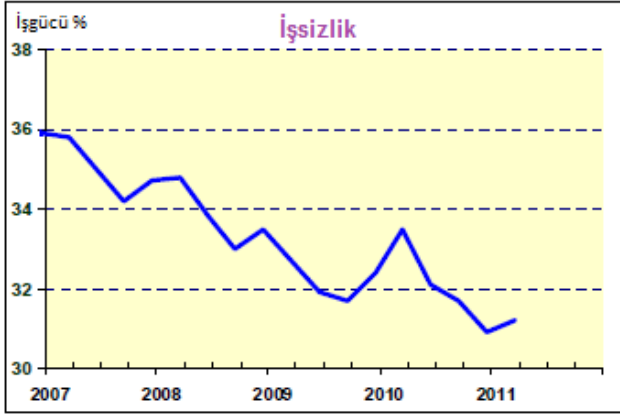
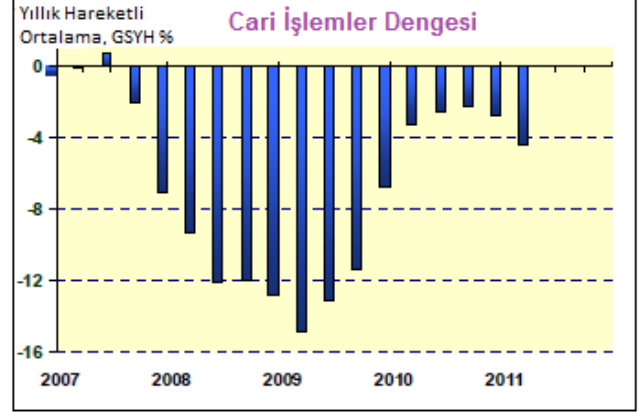
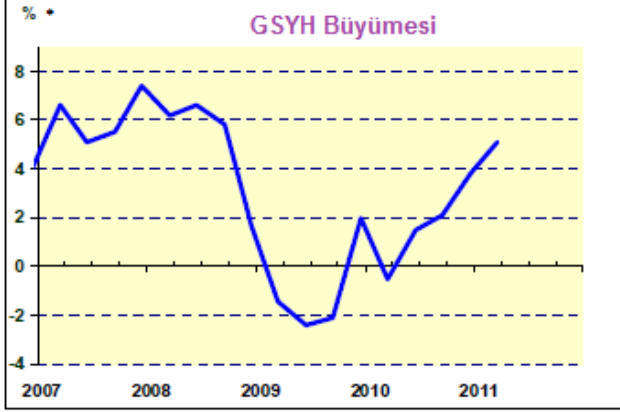
Kamu Maliyesi

Toplam bütçe gelirleri, ekonominin iyi bir performans sergilemesinin de etkisiyle 2011'in ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre, yüksek KDV gelirlerine de bağlı olarak, % 6,5 artmıştır. Toplam harcamalar ise yüksek transferler ve sermaye harcamalarının neticesinde, önceki yıla kıyasla % 4,5 oranında

artmıştır. Bütçe açığının GSYH'ye oranı ilk çeyrekte % 3,6 oranında gerçekleşmiştir. 2010 yılı sonu itibarıyla, GSYH'ye oranı % 34 olarak gerçekleşen kamu borcunun % 65'i Euro cinsindendir.

Kamu Maliyesi		2006	2007	2008	2009	2010	ECFIN Tahminleri		Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
							2011	2012						
Genel Devlet Dengesi	GSYH %	-0,6	0,6	-1,0	-2,7	-2,5	-2,5	-2,2	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Genel Devlet Borcu	GSYH %	40,2	27,3	28,8	32,1	35,1	27,7	29,6	:	:	:	V.B	V.B	V.B

MAKEDONYA

* Bir önceki yılın aynı dönemine göre

2.4 İZLANDA

İzlanda bankası Landsbanki'nin internet üzerinden erişim sağlanan tasarruf hesabı üzerindeki sorunun çözülmesi amacıyla yapılan *Icesave Yasası*'na ilişkin referandum 9 Nisan tarihinde gerçekleştirilmiş ve yasa reddedilmiştir.

IMF ile mevcut stand-by anlaşması kapsamında beşinci gözden geçirme tamamlanmış ve 6'ncı kredi dilimi olan 155 milyon Euro serbest bırakılmasıyla bugüne kadar yapılan toplam ödemeler 1,2 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Piyasaya 1 milyon Dolar tutarında, 5 yıl vadeli ve % 4,99 oranında uluslararası tahvil sürmüştür. Bu hareket yatırımcılar tarafından olumlu karşılanmış ve iki kez talep toplamaya gidilmiştir.

27 Haziran tarihinde düzenlenen hükümetlerarası konferansta ilk dört fasıl müzakereye açılmış olup, bilim ve araştırma ile eğitim ve kültür fasılları geçici olarak kapatılmıştır.

Üretim ve Talep

Özel sektör firmalarının bilançolarındaki kırılganlıklar iç talebi frenleyerek ekonominin toparlanmasını yavaşlatmaktadır. GSYH 2011'in ilk çeyreğinde % 2 oranında artış göstermiştir. Artışın temel sebebi stoklardaki yükselme olmuştur. Reel GSYH, özel tüketim ve toplam yatırımlardaki artışa bağlı olarak, yıllık bazda % 3,4 büyümüştür.

Üretim ve Talep		ECFIN Tahminleri												
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q410	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Sanayi Görünümü	Endeks	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	:	:	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B
Sanayi Üretimi	Yıllık % Δ	18,7	28,5	76,9	10,3	-0,6	:	:	-1,0	-1,5	:	0,1	:	:
Gayrisafi Yurtiçi Hasıla	Yıllık % Δ	4,6	6,0	1,4	-6,9	-3,5	1,5	2,5	0,0	3,4	:	V.B	V.B	V.B
Özel Tüketim	Yıllık % Δ	3,6	5,6	-7,9	-15,6	-0,2	2,3	2,7	2,8	1,5	:	V.B	V.B	V.B
Sabit Sermaye Oluşumu	Yıllık % Δ	22,4	-11,1	-19,7	-50,9	-8,1	14,0	16,0	-8,1	13,3	:	V.B	V.B	V.B
İnşaat Endeksi	Yıllık % Δ	27,9	12,1	-21,2	-23,4	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Perakende Satışlar	Yıllık % Δ	8,0	7,9	-9,2	-22,8	-4,2	:	:	-1,7	:	:	V.B	V.B	V.B

İşgücü Piyasası

Krizin etkileri hala hissedilmekte ve işgücü piyasasındaki zayıflık devam etmektedir. Tarihte görülmemiş ölçüde yüksek seviyede olan işsizlik, 2011'in ilk çeyreğinde % 7,8 olarak gerçekleşmiştir. Toplam istihdam yıllık bazda % 1 oranında azalmıştır. Mesai saatlerinin düşürülmesi, yarı zamanlı işler ve mevsimlik işler gibi esnek önlemler işsizlikteki daha yüksek oranlı bir artışın önüne geçmiştir.

Yüksek işsizliğe rağmen Mayıs ayında nominal ücretler % 5,3, reel ücretler ise % 1,8 oranında artmıştır.

		ECFIN												
		Tahminleri												
İşgücü Piyasası		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q410	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
İşsizlik	%	2,9	2,3	3,0	7,2	7,5	6,9	6,2	7,4	7,8	:	V.B	V.B	V.B
İstihdam	Yıllık % Δ	5,1	4,5	0,7	-6,1	-0,3	0,6	1,1	-0,5	-1,0	:	V.B	V.B	V.B
Ücretler	Yıllık % Δ	9,5	9,0	8,1	3,9	4,8	4,0	4,0	5,1	4,3	:	4,4	5,3	:

Dış Denge

Gelir dengesindeki yüksek açıktan dolayı cari açığın GSYH'ye oranı 2 puan artışla % 11,8 olarak gerçekleşmiştir.

Mal ihracat ve ithalatı mayıs ayında artış göstermekle birlikte, ithalatın ihracattan fazla gerçekleşmesi ticaret fazlasının düşmesine sebep olmuştur.

2011'in ilk çeyreğinde gerçekleşen sermaye akımı cari açığın finansmanı için ihtiyaç duyulan miktardan fazla olduğundan dolayı Merkez Bankası'nın döviz rezervleri GSYH'nin % 6'sı oranında artmıştır.

2010 yılı itibarıyla GSYH'ye oranı % 867 olarak gerçekleşen dış borç, İzlanda ekonomisi için önemli sorun olmaya devam etmektedir. İzlanda'da faaliyet gösteren uluslararası bir firmanın tasfiyesi neticesinde dış borçta gerçekleşecek düzeltme ile bu oranın % 200 gibi göreceli olarak düşük bir seviyeye inmesi beklenmektedir.

Dış Denge		ECFIN												
		2006	2007	2008	2009	2010	Tahminleri		Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
							2011	2012						
Mal İhracatı	Yıllık % Δ	24,9	25,7	52,6	7,3	12,0	:	:	6,2	0,6	:	2,2	8,3	:
Mal İthalatı	Yıllık % Δ	38,9	-1,5	20,2	-13,3	7,4	:	:	3,6	7,0	:	6,4	39,5	:
Ticaret Dengesi	GSYH %	-13,4	-6,7	-0,4	6,0	7,8	7,1	6,8	7,8	7,3	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İhracatı	GSYH %	32,2	34,6	44,3	52,9	56,5	:	:	56,5	55,8	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İthalatı	GSYH %	50,0	45,3	47,1	44,3	45,9	:	:	45,9	45,8	:	V.B	V.B	V.B
Cari İşlemler Dengesi	GSYH %	-23,8	-15,7	-24,5	-11,6	-9,7	-6,2	-5,5	-9,7	-11,8	:	V.B	V.B	V.B
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (DYY,net)	GSYH %	-10,2	-16,5	30,4	-18,2	38,8	:	:	38,8	31,6	:	V.B	V.B	V.B
	Mil	1.824	1.793	2.565	2.661	4.369			4.369	4.747		4.655,	4.320,	
Uluslararası Rezervler	EUR	,5	,5	,3	,7	,0	:	:	,0	,3	:	5	3	:
Uls.rezerv/aylık ith.	Oran	4,8	4,7	8,0	13,4	19,1	:	:	19,1	19,9	:	19,3	17,5	:

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler

Sürdürülmekte olan para politikası neticesinde temel politika faiz oranı Mayıs 2011’de % 4’e inmiştir. Yıllık enflasyon, düşük döviz kuru, artan petrol fiyatları, yüksek gıda ve konut maliyetleri gibi nedenlerle yılbaşından itibaren artış göstererek % 4,2’ye yükselmiştir. 2011 yılının başından itibaren Merkez Bankası’nın yüksek döviz alımı sebebiyle İzlanda para birimi Krona yılın ilk beş ayında Euro karşısında % 7,5 oranında değer kaybetmiştir.

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler		ECFIN												
		2006	2007	2008	2009	2010	Tahminleri		Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
							2011	2012						
TÜFE	Yıllık % Δ	6,7	5,1	12,7	12,0	5,4	3,0	2,7	2,8	2,0	3,5	2,8	3,4	4,2
Üretici Fiyatları	Yıllık % Δ	:	1,8	31,0	11,3	11,8	:	:	2,2	3,5	:	6,0	6,3	:
Gıda Fiyatları	Yıllık % Δ	8,0	-1,1	16,0	17,5	4,2	:	:	1,0	1,7	2,2	0,2	1,8	4,6
M3 Para Arzı	Yıllık % Δ	19,8	36,1	41,2	15,6	-6,6	:	:	-10,0	-8,8	:	-7,9	-7,0	:
Döviz Kuru														
ISK/EUR	Değer	87,8	87,7	127,6	172,2	161,6	:	:	153,5	158,6	164,1	163,1	164,0	165,3
Nominal Efektif Döviz Kuru	Endeks	89,5	90,9	65,9	47,6	48,7	:	:	51,1	49,3	:	48,8	48,3	:

Mali Sektör

Bankaların kredi verebilmesi ve sektörün sağlıklı bir yapıya kavuşturulabilmesi için operasyonel ve finansal açıdan yeniden yapılanmanın devam etmesi gerekmektedir. Kredi büyümesi ikinci çeyrekte de negatif seyretmeye devam etmiş olup, yurtiçi kredilerin GSYH'ye oranı 2011 ortası itibarıyla % 105 seviyesindedir.

Sermaye yeterlilik oranları % 12 üzerinde olmasına rağmen bankalar düşük varlık kalitesi, kur ve vade uyumsuzluğunda kaynaklanan kırılganlıklar ile karşı karşıyadır. Sorunlu kredilerin toplam kredilere oranı 2011 ortası itibarıyla % 45 seviyesindedir. Bono ve menkul kıymetler piyasası finansal aracılık konusunda halen çok sınırlı bir rol oynamakta olup, en fazla işlem hacmi devlet garantili bonolarda gerçekleşmektedir. Menkul kıymetler piyasası endeksi bir miktar düzelme göstermiş olsa da, halen istikrarsız bir tablo sergilemektedir.

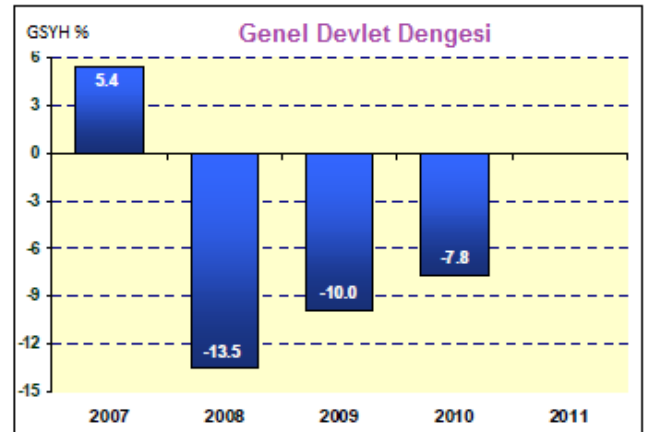
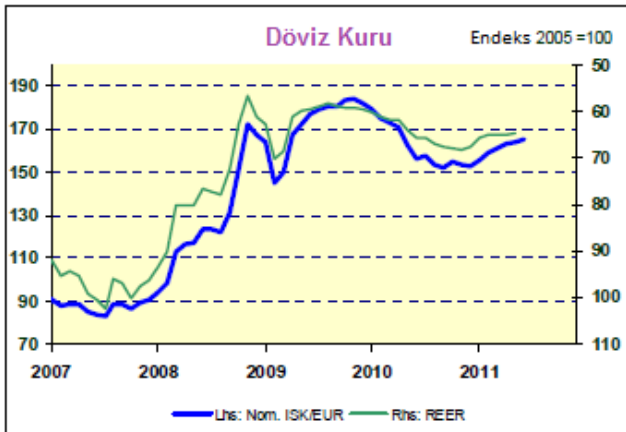
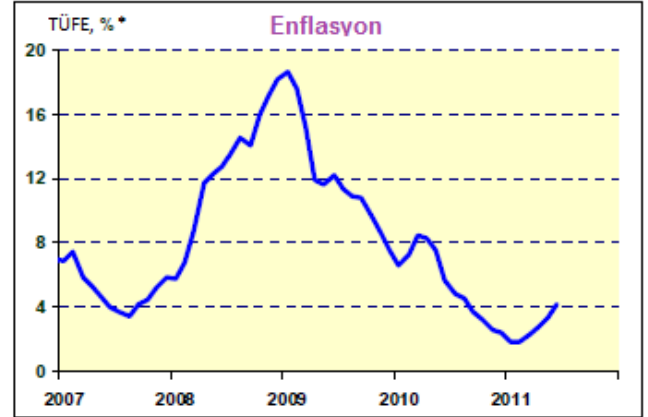
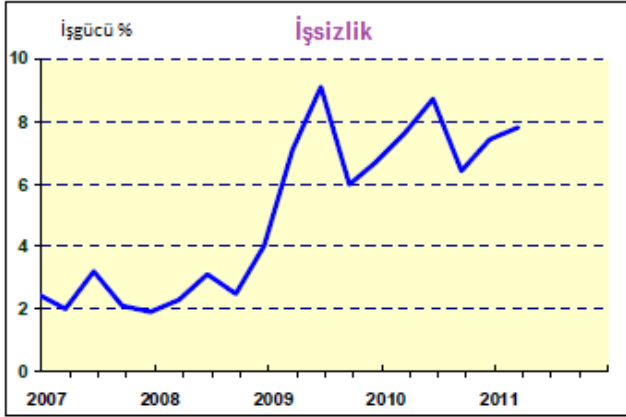
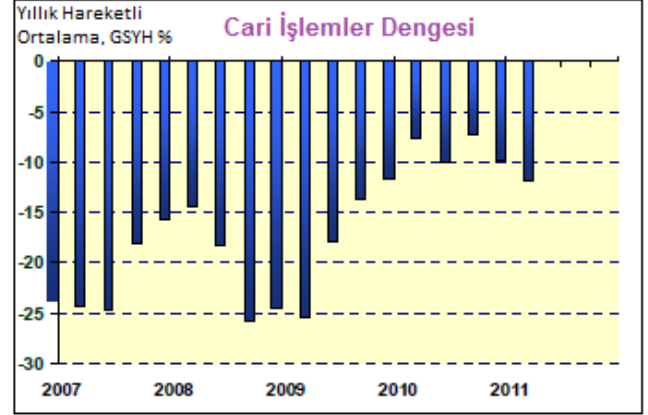
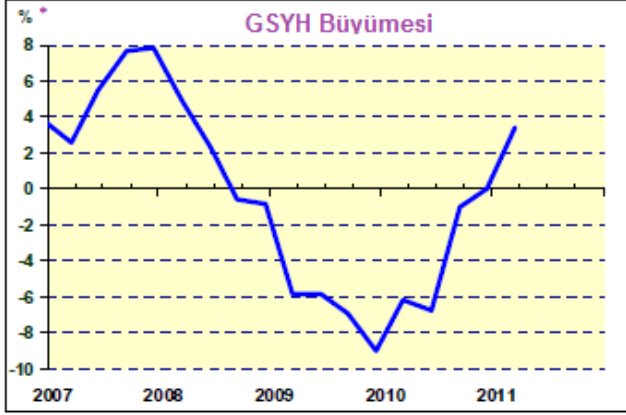
							ECFIN							
							Tahminleri							
Mali Göstergeler		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q410	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Faiz Oranı (3 aylık)	%yıl. ort.	12,35	14,28	15,84	11,28	6,79	:	:	4,82	4,04	4,00	4,00	4,00	4,00
Tahvil Faizi	%yıl. ort.	9,21	V.B	11.00	8,15	5,38	:	:	4,75	5,01	5,76	5,32	5,82	6,14
Borsa	Endeks	5.494	7.017	3.510	465	563	:	:	578	611	620	621	627	613
Kredi Genişlemesi	Yıllık % Δ	45,5	27,3	-34,0	-8,5	-3,1	:	:	-2,2	-3,7	:	-3,0	-3,5	:
Mevduat														
Genişlemesi	%yıl. ort.	19,9	36,5	31,5	-1,3	-7,1	:	:	-10,6	-9,4	:	-8,6	-7,6	:
Tahsili Gecikmiş														
Krediler		V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	:	:	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B

Kamu Maliyesi

Yılın ilk 3 ayında toplam gelirler % 3,2 oranında artmış olup, toplam harcamalar bir önceki yılın aynı dönemine göre % 1,4 oranında düşüş kaydetmiştir. Bütçe açığının GSYH'ye oranı kriz başladığından beri en düşük seviye olan % 3,5 oranında gerçekleşmiştir. Kamu borcunun GSYH'ye oranı ise beklenildiği üzere % 100'e yakın bir seviyededir. Söz konusu oranının 2014 yılı itibarıyla % 70 seviyesine çekilmesi hükümetin temel hedefleri arasında yer almaktadır.

							ECFIN							
							Tahminleri							
Kamu Maliyesi		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Genel Devlet				-										
Dengesi	GSYH %	6,3	5,4	13,5	-10,0	-7,8	-4,9	-3,6	-13,8	-3,5	:	V.B	V.B	V.B
Genel Devlet Borcu	GSYH %	30,1	28,6	70,3	106,8	124,1	94,3	93,0	:	:	:	V.B	V.B	V.B

İZLANDA

* Bir önceki yılın aynı dönemine göre

2.5 KARADAĞ

1 Temmuz 2011 tarihinde Hırvatistan ve Karadağ, gümrüksüz mal ithalatını ve ithalatının kademeli serbestleşmesini mümkün kılan anlaşmayı yürürlüğe koymuştur.

Üretim ve Talep

Eurostat tahminlerine göre, satın alma gücü standartları (PPS) cinsinden kişi başına düşen GSYH, 2010 yılı AB 27 ülkeleri ortalamasının % 40'ına tekabül etmektedir.

Mayıs ayında sanayi üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre % 24 oranında azalmış, söz konusu sektörde yıllık bazda % 65 oranında ciddi bir daralma yaşanmıştır. Yıl boyunca maden, demir, gıda ve içecek ile tütün mamullerinin üretiminde düşüş gözlenmiştir. Öte yandan, imalat sanayi üretiminin % 9 oranında artması neticesinde, demir harici metallerin ve yapı malzemeleri ile makine ve teçhizatın üretiminde artış kaydedilmiştir. İnşaat sektöründe genişleme 2011 yılının ilk çeyreğinde de devam ederken, sektörde verimlilik artışı gözlenmiştir.

Talep tarafında ise, perakende satışlarda Mayıs ayında yıllık bazda % 15,7 oranında nominal artış görülmüştür. GSYH, yılın ilk beş ayı göz önüne alındığında yıllık bazda % 11 oranında artmıştır.

Üretim ve Talep							ECFIN Tahminleri							
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q410	Q1 11	Q2 11	Nis 10	May 10	Haz 10
Sanayi Güven Endeksi	Endeks	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	::		V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B
Sanayi Üretimi	Yıllık % Δ	1,0	0,1	-2,0	-32,3	23,3	::		43,7	0,0	:	-20,4	-24,4	:
Gayrisafi Yurtiçi Hasıla	Yıllık % Δ	8,6	10,7	6,9	-5,7	1,1	2,4	4,0	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Özel Tüketim	Yıllık % Δ	:	:	:	-7,7	:	4,7		:	:	:	V.B	V.B	V.B
Sabit Sermaye Oluşumu	Yıllık % Δ	:	:	:	-25,3	:	6,1		:	:	:	V.B	V.B	V.B
İnşaat Endeksi	Yıllık % Δ	V.B.	-3,2	45,7	-21,5	13,1	7,1		:	:	:	V.B	V.B	V.B
Perakende Satışlar	Yıllık % Δ	V.B.	40,8	22,3	-9,0	1,6	12,1		-0,1	18,7	:	11,7	15,7	:

İşgücü Piyasası

2010 yılı sonunda % 12,2 ve bir önceki yılın Haziran ayında % 11,9 olan işsizlik oranı daha da düşerek Haziran ayında % 11,3 seviyesine gerilemiştir. İş olanakları, 2011 yılının ilk yarısında, geçen yılın aynı dönemine göre % 18 artmıştır. Brüt ücretler Mayıs ayında önceki yılın aynı dönemine göre % 1,8 azalırken,

özellikle tarım, madencilik, imalat ve inşaat sektörlerinde net ücretlerde düşüş gerçekleşmiştir. Bununla birlikte hizmet sektöründe az da olsa ücret artışları gözlenmiştir.

		2006	2007	2008	2009	2010	ECFIN Tahminleri		Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
İşgücü Piyasası							2011	2012						
İşsizlik	%	14,7	11,9	10,7	11,4	12,1	19,4	17,9	12,2	12,4	:	12,2	12,5	:
İstihdam	Yıllık % Δ	4,5	3,7	6,3	4,8	-7,1	0,7	2,5	-9,0	-7,8	:	0,9	2,6	:
Ücretler	Yıllık % Δ	15,6	14,2	22,8	5,7	11,0	5,1	3,8	14,4	7,8	:	1,7	-1,8	:

Dış Denge

Dokuz aylık artışın ardından mal ihracatı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 7 oranında azalmıştır. Bununla birlikte artan ithalat, ticaret açığının (125 milyon Euro) GSYH'nin % 22'sineviyesine çıkmasına yol açmıştır.

2011 yılının ilk dört ayında net doğrudan yabancı yatırımlar, önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 16 oranında düşerek, 2011 yılı tahmini GSYH'nin % 4,5 'i olarak gerçekleşmiştir.

		2006	2007	2008	2009	2010	ECFIN Tahminleri		Q410	Q1 11	Q2 11	Oca 10	Şub 10	Mar 10
Dış Denge							2011	2012						
Mal ihracatı	Yıllık % Δ	40,7	-20,4	-9,4	-36,6	20,3	:	:	17,2	20,3	:	176,4	70,2	:
Mal ithalatı	Yıllık % Δ	53,7	39,6	22,0	-34,6	0,2	:	:	6,6	0,2	:	14,7	10,4	:
						-43,5	-45,0	-						
Ticaret Dengesi	GSYİH %	-39,5	-56,1	-67,5	-46,0		49,6		-52,5	-43,5	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İhracatı	GSYİH %	49,4	42,4	39,5	32,1	36,5	:	:	41,2	36,5	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İthalatı	GSYİH %	79,1	82,8	94,0	65,4	65,2	:	:	77,1	65,2	:	V.B	V.B	V.B
Cari İşlemler Dengesi	GSYİH %	-24,7	-37,8	-50,7	-30,1	-25,6	-27,3	-31,0	-32,1	-25,6	:	V.B	V.B	V.B
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (DYY,net)	GSYİH %	21,7	19,9	17,9	30,8	17,9	:	:	20,9	17,9	:	V.B	V.B	V.B
Uluslararası Rezervler	Milyar €	310,3	467,9	313,0	397,5	416,4	:	:	416,4	307,8	:	469,4	:	:
Rezervler/ aylık ithalat	Oran	V.B	3,3	1,5	2,9	3,0	:	:	3,0	2,2	:	3,3	:	:

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler

Merkez Bankası'nın uzun vadeli mevduatların zorunlu karşılık oranlarını düşüreceğini açıklamasının ardından ticari bankaların zorunlu rezervleri, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 1,7 oranında daralmıştır.

TÜFE, iki ay boyunca % 3,7 seviyesinde seyrettikten sonra Mayıs ayında çok az bir düşüşle % 3,6 seviyesine gerilemiştir. En yüksek fiyat artışları tütün mamulleri, içecek, ulaşım, sağlık ve gıda sektörlerinde görülmüştür. Bununla birlikte, konut ve mobilya sektörlerinde fiyatların düşüş eğilimi sürmeye devam etmiştir. Enflasyon oranı, yılın başlangıcından bu yana az da olsa düşerek % 3,1 seviyesine inmiştir.

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler		2006	2007	2008	2009	2010	ECFIN Tahminleri		Q410	Q1 11	Q2 11	Nis11	May 11	Haz 11
							2011	2012						
TÜFE	Yıllık % Δ	3,0	4,3	7,4	3,4	0,5	3,7	2,2	0,4	0,7	:	1,1	2,0	:
Üretici Fiyatları	Yıllık % Δ	3,1	8,5	14,0	-3,8	-0,7	:	:	2,3	0,5	:	2,8	4,5	:
Gıda Fiyatları	Yıllık % Δ	V.B.	V.B.	9,0	3,3	0,3	:	:	1,1	2,3	:	1,6	2,9	:
M21 ¹ Para Arzı	Yıllık % Δ	82,9	71,9	-14,3	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Döviz Kuru EUR/EUR	Değer	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	:	:	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Nom. Eff. Döviz Kuru	Endeks	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	:	:	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B

Mali Sektör

Kredilere uygulanan faiz oranı artarken, mevduata uygulanan faiz oranı hızlı bir şekilde düşmüştür.

GSYH'nin % 92'sini oluşturan ulusal bankaların varlıkları, Ocak 2011'e kadar yaklaşık iki yıl boyunca düştükten sonra Nisan ayında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 0,7 oranında yükselmiştir.

Tasarrufların % 14 oranında yükselmesiyle Nisan ayında mevduatlar yıllık bazda % 2,7 artarken, krediler bir önceki yıla kıyasla % 10,8 oranında daralmıştır.

2011 yılının ilk çeyreğinde toplam bankaların sermayelerinde daralma gözlemlenmiş, sermaye yeterlilik oranı % 15,4 seviyesine düşmüştür. Bankaların toplam kayıpları 17 milyon Euro'ya ulaşmıştır. Sorunlu kredilerin toplam krediler içindeki payı Mart ayı sonunda % 21'e yükselmiştir.

Mali Sektör		2006	2007	2008	2009	2010	ECFIN Tahminleri		Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
							2011	2012						
Faiz Oranı (3 aylık)	%p.ort.	1,21	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Tahvil Faizi	%p.ort.	1,17	0,90	:	3,63	3,37	:	:	2,58	2,69	:	2,72	:	:
Borsa	Endeks	14406	36159	19947	13303	13993	:	:	13923	14298	:	12898	12190	11864
Kredi Genişlemesi	Yıllık % Δ	125,3	165,1	24,6	-14,3	-7,9	:	:	-7,9	-11,2	:	-10,8	:	:
Mevduat Genişlemesi	%p.ort.	120,5	94,4	-4,8	-8,3	-1,9	:	:	-1,9	0,9	:	2,7	:	:
Tahsili Gecikmiş Krediler	% toplam	7,6	3,7	7,2	13,5	21,2	:	:	21,2	:	:	V.B	V.B.	V.B.

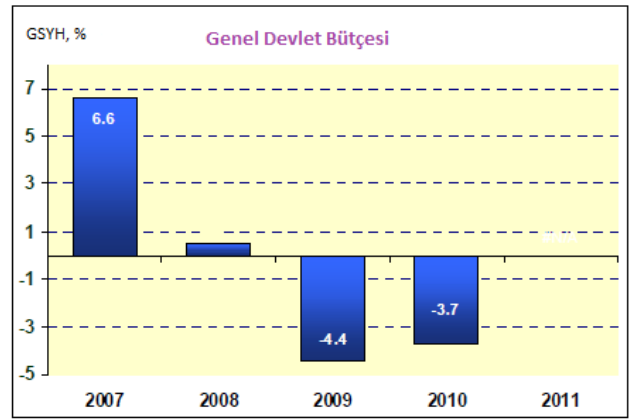
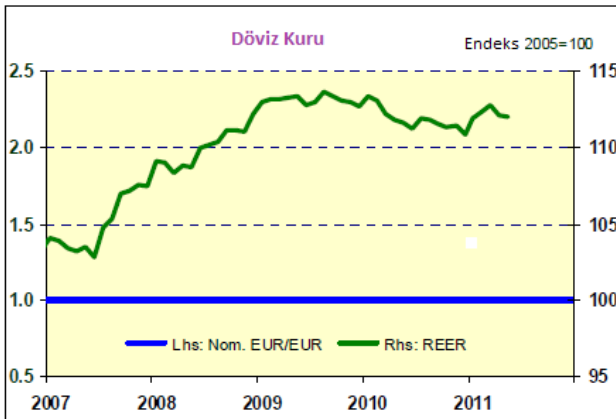
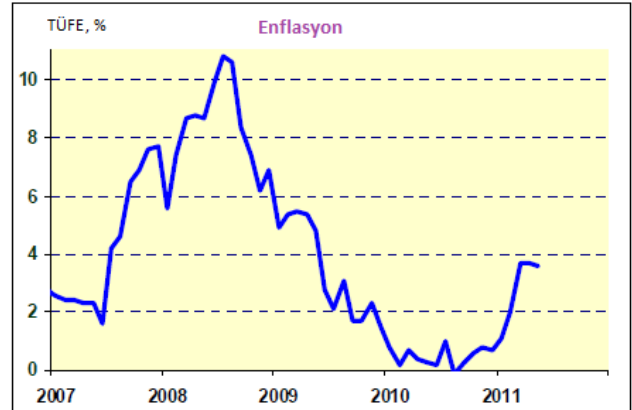
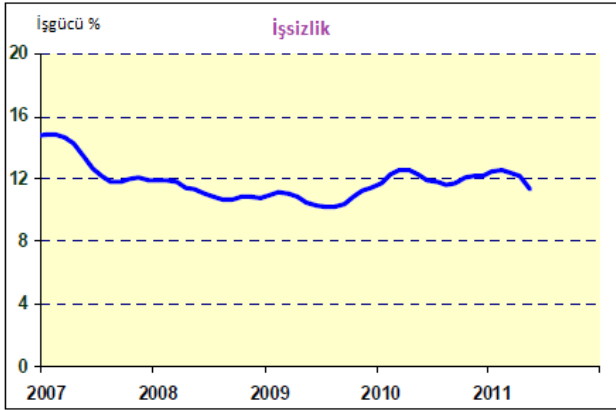
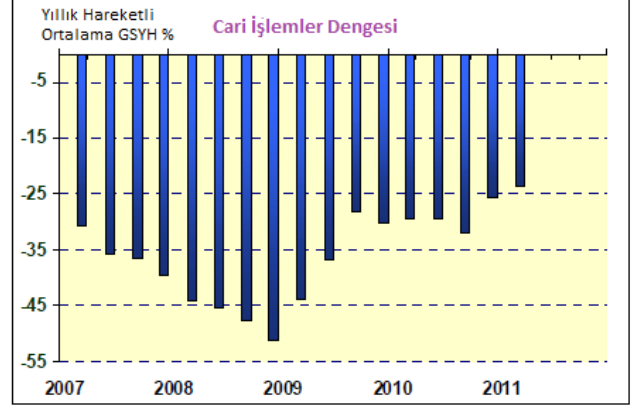
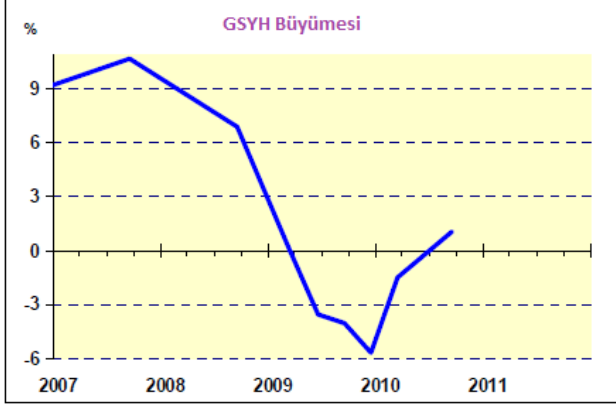
Sosyal sigorta primleri ve KDV gelirleri öngörülen miktardan fazla gerçekleşirken, gelir ve kurumlar vergisi ile tütün ürünlerine uygulanan vergi gelirleri, öngörülen miktardan düşük seviyede gerçekleşmiştir. Brüt ücretler, katkılar ve sosyal transferler hariç harcama kalemlerinin pek çoğu hedeflenen seviyenin altında kalmıştır. Kamu harcamalarındaki kesintinin çoğu, bakım-onarım, diğer gelirler ve sermaye yatırımları kaleminde gerçekleşmiştir. GSYH'nin % 1,7'sine tekabül eden bütçe açığı 55 milyon Euro'ya ulaşmıştır.

Karadağ Dünya Bankası ile müzakereleri başarılı bir şekilde sonuçlandırarak, bütçe desteği ve mali reformlarda kullanılmak üzere 59 milyon Euro tutarında bir kredi anlaşması imzalamıştır.

2010 yılı sonunda GSYH'nin % 42'si olan kamu borcu, 2011 yılı Mart ayında % 40 seviyesine gerilemiştir. Öte yandan, toplam borcun % 70'ine tekabül eden kamu dış borcu, 2011 yılının ilk çeyreğinde 13 milyon Euro düşmüştür.

							ECFIN Tahminleri							
Kamu Maliyesi		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Genel Devlet Dengesi	GSYİH %	3,4	6,6	0,5	-4,4	-3,7	-3,1	-0,1	-3,0	-1,7	:	V.B	V.B	V.B
Genel Devlet Borcu	GSYİH %	32,6	27,5	29,0	38,2	42,0	44,7	42,7	42,0	42,7	:	V.B	V.B	V.B

KARADAĞ

* Bir önceki yılın aynı dönemine göre

3. POTANSİYEL ADAY ÜLKELER

3.1 BOSNA HERSEK

Genel seçimlerden 9 ay sonra federal ve yerel parlamentolar oluşturulmuş olup, yeni bir Başbakan atanmasına ilişkin görüşmeler devam etmektedir. Ancak hükümetin kurulması süreci siyasi partilerin henüz bir koalisyon üzerinde anlaşmaya varamamaları sebebiyle henüz tamamlanamamıştır. 22 Haziran 2011 itibarıyla bütçe Parlamento tarafından onaylanmamıştır. İkinci çeyrek için yapılan ara mali düzenlemenin süresinin 30 Haziran 2011 tarihinde dolması sebebiyle, 29 Haziran'da üçüncü geçici düzenleme yapılmıştır.

Üretim ve Talep

İlk çeyrekte çift haneli büyüme rakamlarına (% 10,7) ulaşılması sonrasında, sanayi üretimi yavaşlayarak, Mayıs ayında yıllık bazda % 2,3 olarak kaydedilmiştir. 2011 yılının ilk beş ayında GSYH büyümesi % 7,2'ye ulaşmıştır.

Mayıs ayında, madencilik sektörü üretimi yıllık bazda % 20,8 artarken, imalat sanayinde yavaşlama görülmüş (% 2), elektrik, gaz ve su üretim hacminde % 5,2 düşüş gerçekleşmiştir.

İç talepte toparlanma devam etmektedir. 2011'in ilk çeyreğinde iç talebin % 12,6 oranında artmasıyla birlikte perakende satışlar, 2011 yılının Nisan (% 18,8) ve Mayıs (% 13,2) aylarında yükselmeye devam etmiştir.

Üretim ve Talep		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Sanayi Güven Endeksi	Endeks	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B
Sanayi Üretimi	Yıllık % Δ	:	:	:	:	1,6	3,5	10,7	:	3,2	2,3	:
Gayrisafi Yurtiçi Hasıla	Yıllık % Δ	6,0	6,2	5,7	-3,0	0,9	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Özel Tüketim	Yıllık % Δ	4,5	10,8	10,3	2,0	1,3t	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Sabit Sermaye Oluşumu	Yıllık % Δ	-9,4	38,3	16,7	-20,1	-18,8t	:	:	:	V.B	V.B	V.B
İnşaat Endeksi	Yıllık % Δ	V.B.	V.B.	11,7	8,8	33,9	40,8	-33,2	:	V.B	V.B	V.B
Perakende Satışlar	Yıllık % Δ	V.B.	V.B.	V.B.	V.B.	7,8	11,8	12,6	:	18,8	13,2	:

İşgücü Piyasası

2010 yılı boyunca yüksek düzeyde seyreden işsizlik oranı, dördüncü çeyrek itibarıyla % 42,7'ye ulaşmıştır. 2010 yılının dördüncü çeyreğinde % 1,9 artan istihdam oranı 2011'in ilk çeyreğinde düşüşe geçmiştir. İstihdam edilen kişi sayısı en fazla finansal aracılık ve taşımacılık sektöründe azalmış, ancak istihdam en fazla inşaat, imalat ve otel-restoran sektörlerinde gerilemiştir. Geçtiğimiz yıllarda yaşanan yüksek artışların ardından 2010 yılında durağan seyreden ücretler, 2011'in ilk aylarında yeniden artışa geçmiş ve Nisan ayında ücretlerdeki artış oranı % 4 seviyesine ulaşmıştır.

İşgücü Piyasası		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
İşsizlik	%	44,2	42,9	40,6	42,7	42,7	42,7	V.B	:	43,1	:	:
İstihdam	Yıllık % Δ	2,3	4,4	2,7	-2,8	1,9	1,9	-0,7	:	-0,8	:	:
Ücretler	Yıllık % Δ	9,6	9,8	16,6	8,2	1,1	1,8	3,9	:	4,0	:	:

Dış Denge

Merkez Bankası'nın ilk verilerine göre cari işlemler açığı, güçlü ithalatı artışı sebebiyle 2010 yılının ilk çeyreğine kıyasla üç kat artarak GSYH'nin % 6,7'sine ulaşmıştır. Dış ticaret açığı, ihracat ve ithalatın sırasıyla % 24,5 ve % 23 oranında artmasına bağlı olarak, GSYH'nin % 20'sine ulaşarak kriz öncesi seviyelere dönmüştür. Hizmet ve gelir kalemlerindeki fazla, sırasıyla % 13,8 ve % 22,8 oranında azalırken, cari transferler fazlası % 4,2 artmıştır. Dış ticaret hacmi ihracatın % 16,5 ve ithalatın % 11,6 oranında artmasıyla hızlı bir şekilde yükselmeye devam etmiştir. Net doğrudan yabancı yatırımlar, 2011 yılı ilk çeyreğinde 66,2 Milyon Euro'ya ulaşmıştır. Resmi döviz rezervlerindeki gerileme devam etmiş, Ocak ve Mayıs ayları arasında % 3 oranında düşen rezervler 5 aylık ithalatı karşılar seviyeye ulaşmıştır.

Uluslararası İşlemler		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Mal İhracatı	Yıllık % Δ	30,5	15,0	13,9	-17,1	27,7	25,2	24,5	:	:	:	:
Mal İthalatı	Yıllık % Δ	1,2	18,7	15,4	-24,1	10,2	14,3	23,0	:	:	:	:
Ticaret Dengesi	GSYİH %	-34,6	-37,2	-38,2	-27,8	-26,2	-26,3	-27,2	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İhracatı	GSYİH %	36,4	37,3	36,8	32,2	37,9	38,0	:	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İthalatı	GSYİH %	-65,6	-68,8	-69,7	-55,3	-59,9	-60,0	:	:	V.B	V.B	V.B
Cari İşlemler Dengesi	GSYİH %	-8,0	-10,7	-14,2	-6,2	-5,3	-5,3	-6,7	:	V.B	V.B	V.B
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (DYY,net)	GSYİH %	6,2	13,5	5,0	1,5	0,1	0,1	1,1	:	V.B	V.B	V.B
Uls. Rezervler	M Euro	2837,9	3458,5	3230,1	3219,7	3330,5	3330,5	3173,1	:	3165,3	3159,7	:
Uls. Rezervler/Aylık İthalat	Oran	5,6	5,7	4,6	6,0	5,7	5,7	5,2	:	:	:	:

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler

Kısa vadeli zorunlu asgari rezerv oranlarının Şubat ayında % 14'ten % 10'a düşürülmesi sonrasında, M2 para arzının yıllık büyüme oranı yavaşlamaya devam ederek % 5,2'ye gerilemiştir. Yıllık enflasyon oranı artmaya devam ederek, Mayıs ayında % 4,2'ye ulaşmıştır. En yüksek fiyat artışları, uluslararası fiyat gelişmelerinin etkisiyle gıda ve alkolsüz içecek sektöründe görülerek % 8,3'e ulaşmıştır. 2010 başından itibaren tütün ve alkol ürünlerine uygulanan özel tüketim vergilerindeki artışın etkileri, % 8,1'e ulaşan fiyat artışında kendisini hissettirmektedir.

Fiyatlar Parasal Göstergeler		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
TÜFE	Yıllık % Δ	6,1	1,5	7,4	-0,4	2,1	2,5	3,2	:	2,7	3,3	:
Üretici Fiyatları	Yıllık % Δ	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	:	:	:	:	:	:
Gıda Fiyatları	Yıllık % Δ	8,3	2,9	12,1	-0,9	-0,7	2,5	6,1	:	4,6	6,0	:
M2 Para Arzı	Yıllık % Δ	21,1	25,1	13,4	-1,6	7,3	8,2	7,0	:	7,6	7,1	:
Döviz Kuru BAM/EUR	Değer	1,95	1,94	1,94	1,94	1,93	1,93	1,94	1,93	1,94	1,93	1,93
Nominal Efektif Döviz Kuru	Endeks	99,7	100,28	100,07	96,27	96,53	95,79	:	:	:	:	:

Mali Sektör

Kısa vadeli ticari kredi faiz oranları azalmaya devam ederek % 7,5 seviyesine gerilemiştir. Bireysel kredi faizlerindeki yukarı yönlü eğilim, faiz oranlarının % 10,2'den % 10'a düşmesiyle birlikte tersine dönmüştür. Geçtiğimiz aylarda oynaklık gözlenen ticari mevduat faizleri % 2 seviyesine gerilemiştir. Daha istikrarlı seyreden bireysel kredi faiz oranları ise Şubat ayından bu yana azalmıştır. Kredi genişlemesi Mayıs ayında devam ederek yıllık bazda % 5,4 oranında artmıştır. Bireysel krediler Mayıs ayında % 1,9 artarken, ticari krediler çok daha güçlü bir performans sergilemiş ve % 6,8 oranında artmıştır. Mevduat hacmindeki artış yavaş da olsa devam ederek, yıllık bazda % 1,2 olmuştur. Bireysel tasarruflar % 11 artarken özel sektör tasarrufları % 7,7 oranında azalmıştır. Kredi/mevduat oranı önceki aylarda olduğu gibi artmaya devam ederek Mayıs ayında % 119,1'e ulaşmıştır. Son verilere göre, Sarajevo Borsası endeksi Mart ve Mayıs ayları arasında % 7,2'lik bir yükseliş gösterirken, Banja Luka Borsası ilk çeyreğe göre % 6 kaybettirmiştir.

Kredi portföyünün kalitesi giderek bozulmaktadır. Sorunlu kredilerin toplam krediler içerisindeki payı 2004'ten bu yana en yüksek seviye olan % 11,4'e ulaşmıştır. Bankacılık karlılık göstergeleri gelişme göstererek 2010 yılının ilk çeyreğinden beri ilk kez olumluya dönmüştür. Ortalama hisse senedi getirisi 2011'in ilk çeyreğinde % 1,4'e ulaşırken, ortalama varlık getirileri sınırlı bir şekilde yükselişe geçerek %

0,2'den % 0,6'ya yükselmiştir. Likidite göstergelerine bakıldığında, likit varlıkların toplam varlıklara oranı % 28'e düşmüş, likit varlıkların kısa vadeli mali yükümlülüklerle oranı ise % 49,7'den % 48,5'e gerilemiştir. Ülkede faaliyet gösteren bankaların 2010 yılında kümülâtif kayıpları 63,6 milyon Euro'ya, karları ise 11,7 milyon Euro'ya ulaşmıştır. Tüm bankacılık sisteminin sermaye yeterlilik oranı 2011'in ilk çeyreğinde % 15,8'e ulaşmıştır.

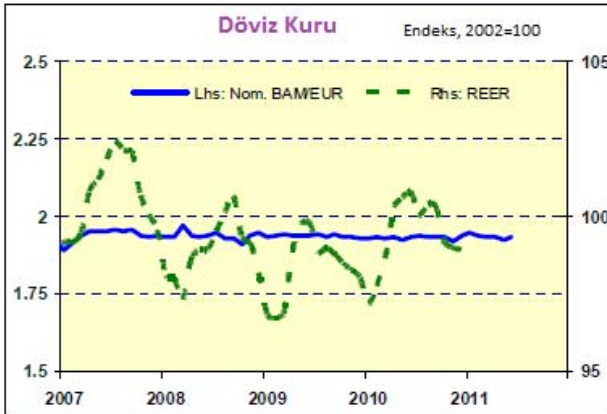
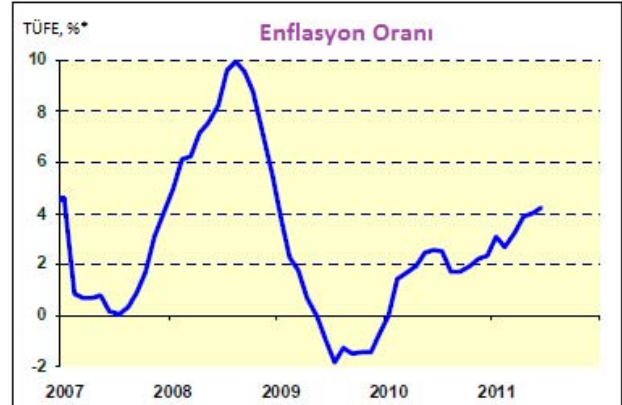
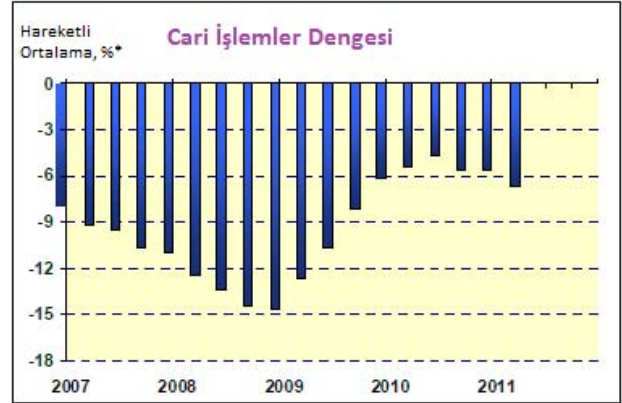
Mali Sektör		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Faiz Oranı (3 aylık)	%p.ort.	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	:	:	:	:	:	:
Tahvil Faizi	%p.ort.	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	:	:	:	:	:	:
Borsa	Endeks	V.B	4330	2251	1038	954	909	1078	1034	1023	1107	1103
Kredi Genişlemesi	Yıllık % Δ	24,5	27,5	27,7	5,2	-0,8	2,0	4,2	:	4,7	5,4	:
Mevduat Genişlemesi	%p.ort.	27,7	36,1	15,3	-4,1	4,6	5,7	4,1	:	1,3	1,2	:
	%											
Sorunlu Krediler	toplam	4,7	3,4	3,0	4,5	9,1	11,4	11,7	:	V.B	V.B.	V.B.

Kamu Maliyesi

2011-2013 ve 2012-2014 dönemleri için Mali Çerçeve henüz kabul edilmemiştir. 2011 yılı bütçesi parlamento tarafından henüz yürürlüğe sokulmamıştır. 20 Haziran'da federal hükümet tarafından 2011 yılı bütçesinde harcamaları kısıtlayıcı ancak sosyal yardımları arttırıcı bir revizyona gidilmesi önerilmiştir. Bosna Hersek bünyesindeki Sırp Cumhuriyeti'ndeki hükümet tarafından, 2012-2014 dönemi için bütçe çerçevesini yürürlüğe koyulmuştur. Dolaylı vergi gelirler güçlü bir şekilde artarak, toplam vergi gelirlerindeki artışa %7 oranında katkıda bulunmuştur.

Kamu Maliyesi		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Genel Devlet Dengesi	GSYİH %	2,9	1,2	-2,2	-4,4	-3,8	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Genel Devlet Borcu	GSYİH %	21,2	18,2	17,2	21,8	:	:	:	:	V.B	V.B	V.B

BOSNA HERSEK

* Bir önceki yılın aynı dönemine göre

3.2 ARNAVUTLUK

Nisan ayında parlamento kayıt dışı varlıklar ile ödenmemiş vergi ve sigorta primlerinin belli koşullarda affına yönelik mali af yasasını kabul etmiştir. Mayıs ayında parlamento, İslam Kalkınma Bankası (IDB) ile imzalanan Tiran-Elbasan karayolunun finansmanına ilişkin 17 yıl vadeli ve 152 milyon Euro'luk anlaşmayı onaylamıştır.

Üretim ve Talep

2010 yılının son üç aylık döneminde % 5,6 olan reel büyüme, yıllık bazda % 3,4 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu ekonomik yavaşlama, hâsılanın beşte ikisini oluşturan sanayi, ticaret, otel- restoran ve ulaşım sektörlerindeki düşük büyüme neticesinde ortaya çıkmıştır. Önceki beş çeyrek boyunca daralma yaşayan inşaat sektörü % 4,8 oranında büyüyerek kamu sermaye harcamalarının artmasına yol açmıştır.

Üretim ve Talep		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Sanayi Güven Endeksi	Endeks	3,8	0,9	0,5	-13,4	-5,9	-1,7	1,0	:	V.B	V.B	V.B
Sanayi Üretimi	Yıllık % Δ	12,1	-9,7	9,4	0,6	:	:	:	:	:	:	:
Gayrisafi Yurtiçi Hasıla	Yıllık % Δ	5,4	5,9	7,7	3,3	4,1	5,6	3,4	:	V.B	V.B	V.B
Özel Tüketim	Yıllık % Δ	7,2	13,4	9,8	7,7	2,2	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Sabit Sermaye Oluşumu	Yıllık % Δ	16,2	6,5	12,9	2,4	-5,2	:	:	:	V.B	V.B	V.B
İnşaat Endeksi	Yıllık % Δ	1,1	2,5	1,2	0,0	0,3	0,5	0,5	:	V.B	V.B	V.B
Perakende Satışlar	Yıllık % Δ	V.B.	10,9	23,7	-1,7	0,2	-1,1	-5,9	:	V.B	V.B	V.B

İşgücü Piyasası

İşsizlik oranı 2011 yılının ilk çeyreğinde önceki seviyesini koruyarak, % 13,4 olarak gerçekleşmiştir. İstihdam ise, tarım dışı istihdamdaki artış nedeniyle ilk üç aylık dönemde önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 2,2 oranında yükselmiştir. Kamu sektöründe istihdam azalmaya devam ederken, ortalama ücretler önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 8,3 oranında artmıştır.

İşgücü Piyasası		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
İşsizlik	%	13,9	13,4	12,8	13,0	13,7	13,5	13,4	:	:	:	:
İstihdam	Yıllık % Δ	0,2	0,2	2,9	-0,8	-4,7	2,0	2,2	:	:	:	:
Ücretler	Yıllık % Δ	7,5	17,1	8,3	11,9	6,7	7,1	8,3	:	:	:	:

Dış Denge

Cari işlemler açığı, 2011 yılının ilk çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 4,7 oranında artmıştır. Hizmetler hesabı, geçtiğimiz yıla göre daha yüksek bir açık vermiştir. İhracat ise, 2011 yılının ilk çeyreğinde elektrik ve inşaat malzemeleri ihracındaki artış neticesinde yükselerek, yıllık bazda % 46 oranında artmıştır. Nisan ayında mal ihracatında yaşanan daralmayı, Mayıs ayındaki ciddi düşüş izlemiştir. Mal ithalatı ise, makine ve teçhizat kalemlerindeki belirgin artışla birlikte 2011 yılının ilk çeyreğinde % 16 oranında yükselmiştir.

2011 yılında net doğrudan yabancı yatırımlar, 2010 yılının aynı dönemindeki rakamın üçte biri seviyesinde gerçekleşmiştir. Kısa vadeli yatırımlar yılın ilk çeyreğinde azalırken, diğer yatırımlarda para biriminin değerlenmesi ve mevduat genişlemesi neticesinde artış gözlenmiştir. Ödemeler dengesindeki açık nedeniyle rezervler azalmış, dış borç 3,7 milyar Euro'ya ulaşmıştır.

Dış Denge		2006	2007	2008	2009	2010	Q3 10	Q4 10	Q1 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Mal İhracatı	Yıllık % Δ	18,0	25,0	15,7	-11,8	62,5	50,9	50,2	:	:	:	:
Mal İthalatı	Yıllık % Δ	13,3	26,5	15,0	-1,7	10,9	13,4	11,4	:	:	:	:
Ticaret Dengesi	GSYİH %	-23,1	-26,8	-27,3	-26,6	-23,4	-24,3	-23,8	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İhracatı	GSYİH %	24,9	28,0	29,3	28,4	32,2	31,8	32,8	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İthalatı	GSYİH %	48,4	54,6	55,8	53,6	53,6	53,7	54,5	:	V.B	V.B	V.B
Cari İşlemler Dengesi	GSYİH %	-6,6	-10,6	-15,4	-15,5	-11,9	-11,5	-11,9	:	V.B	V.B	V.B
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (DYY,net)	GSYİH %	3,5	6,0	7,0	7,8	5,9	5,2	5,9	:	V.B	V.B	V.B
Uluslararası Rezervler	Milyar €	1305,	1418,	1638,	1567,	1825,	1825,3	1710,8	:	1686,1	1713,2	:
Rezervler/ aylık ithalat	Oran	6,8	5,9	5,9	6,2	6,7	6,7	6,1	:	:	:	:

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler

Ocak ayında % 5,3 olan M2 para arzı büyüme oranı, 2011 yılının ilk yarısında artarak Mayıs ayında % 6,8 seviyesine ulaşmıştır. Şubat ayında % 4,5 ile en yüksek seviyesine ulaşan enflasyon yavaşlayarak Mayıs ayında % 4,2 oranına gerilemiştir. Yüksek enflasyon oranının temel sebepleri olarak Mayıs ayında artan yurt içi gıda fiyatları ile uluslararası emtia fiyatları gösterilmektedir.

Arnavutluk para birimi 2011 yılının ikinci çeyreğinde Euro'ya karşı % 1,7 oranında değer kaybederken, Dolar'a karşı % 1,3 değer kazanmıştır.

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
TÜFE	Yıllık % Δ	2,4	2,9	3,4	2,3	3,6	3,1	4,0	:	4,1	4,2	:
Üretici Fiyatları	Yıllık % Δ	0,8	3,5	6,5	-1,7	0,3	0,6	3,1	:	:	:	:
Gıda Fiyatları	Yıllık % Δ	V.B.	3,0	5,2	4,9	4,8	4,1	5,8	:	6,1	6,5	:
M2 Para Arzı	Yıllık % Δ	7,6	9,8	7,4	8,7	4,5	4,7	5,6	:	7,2	6,8	:
Döviz Kuru ALL/EUR	Değer	122,76	123,31	122,39	131,82	137,48	138,37	139,18	141,52	141,30	141,53	141,72
Nominal Efektif Döviz Kuru	Endeks	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:

Mali Sektör

Mevduat faiz oranı, 2011 yılının ilk beş ayında düşmeye devam etmiştir. Yılın ilk çeyreğinde mevduat genişlemesi yavaşlarken, kredi genişlemesi yıllık bazda % 9,6 artış göstermiştir. Ocak- Mayıs 2011 döneminde özel sektör kredileri bir önceki yıla kıyasla istikrarsız da olsa yükselmiş, bireysel kredilerde ise daha belirgin bir artış gözlenmiştir. Bununla birlikte söz konusu dönemde kamuya verilen krediler düşük bir hızda da olsa azalmaya devam etmiştir. 2011 yılının ilk çeyreğinde % 14,4 oranına ulaşan sorunlu kredilerin toplam krediler içindeki payı artmaya devam etmiş ve buna paralel olarak bankaların kredibilitesi düşmüştür. Söz konusu dönemde sermaye yeterlilik oranı düşerken kar göstergeleri olumsuz bir tablo ortaya koymuştur.

Mali Sektör		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Faiz Oranı (3 aylık)	%p.ort.	5,49	5,92	6,24	V.B.	:	:	:	:	:	5,51	:
Tahvil Faizi	%p.ort.	7,18	8,22	8,43	9,24	8,55	8,10	7,47	7,92	7,50	8,10	8,15
Borsa	Endeks	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
Kredi Genişlemesi	Yıllık % Δ	60,9	53,9	43,8	20,5	8,6	8,6	9,6	:	11,1	10,5	:
Mevduat Genişlemesi	%p.ort.	V.B.	V.B.	14,8	-0,1	15,5	17,6	15,9	:	16,4	15,1	:
Tahsili Gecikmiş Krediler	% toplam	3,3	3,2	4,7	9,1	12,6	13,6	14,4	:	V.B.	V.B.	V.B.

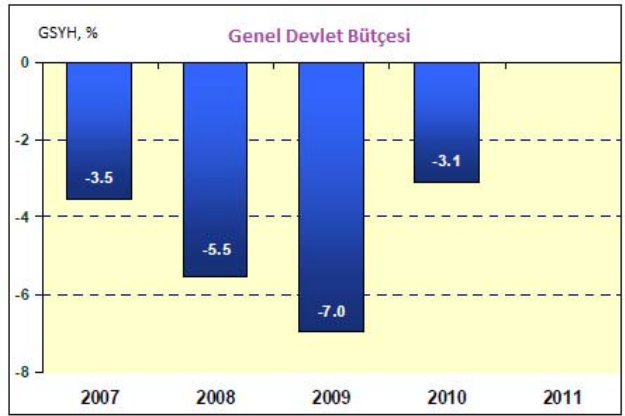
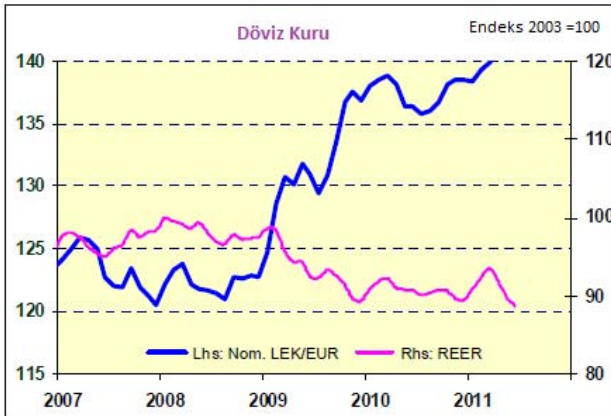
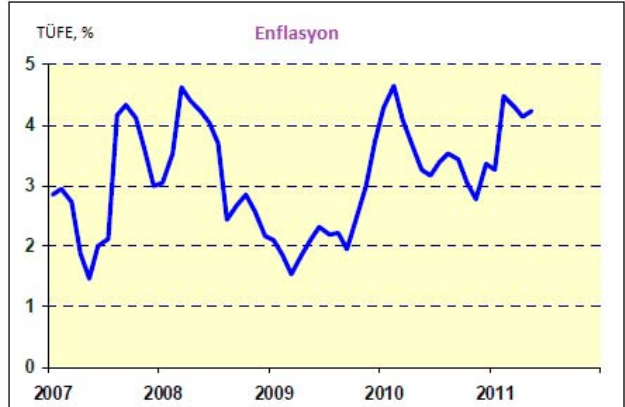
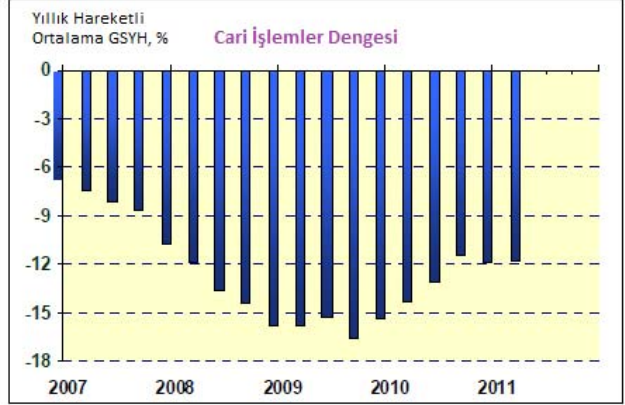
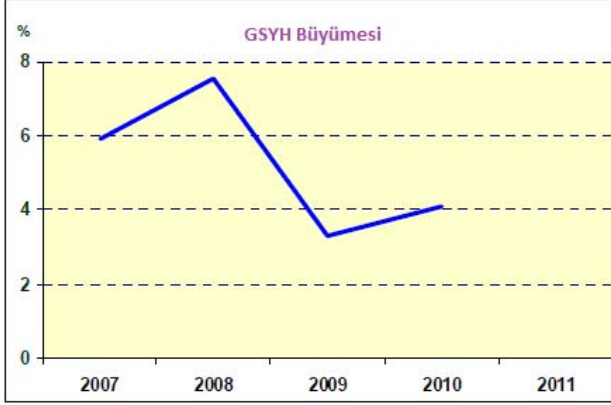
Kamu Maliyesi

Ocak-Mayıs 2011 döneminde, bütçe gelirlerinde yıllık bazda % 0,8 artış gözlenmiştir. Süregelen düşük iç talep neticesinde KDV ve özel tüketim vergi gelirleri azalırken, sosyal sigorta primleri istihdamdaki büyümeyle birlikte % 9,4 artmıştır. Özellikle kamu çalışanlarına ödenen maaşlar, bakım-onarım harcamaları ve teşvikler kamu harcamalarını önemli ölçüde artırmış, söz konusu dönemde kamu harcamaları yıllık bazda % 10,1 oranında yükselmiştir.

Bu gelişmeler ışığında bütçe açığı, 2011 yılının ilk beş ayında planlanandan dörtte bir oranında fazla olarak gerçekleşmiştir. Açığın onda dokuzu iç kaynaklardan finanse edilmiştir.

Kamu Maliyesi		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Genel Devlet Dengesi	GSYİH %	-3,3	-3,5	-5,5	-7,1	-3,0	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Genel Devlet Borcu	GSYİH %	56,8	54,8	53,9	59,7	59,4	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B

ARNAVUTLUK

* Bir önceki yılın aynı dönemine göre

3.3 SİRBİSTAN

2 yıllık IMF stand-by anlaşmasının Nisan ayı ortasında sona ermesinin ardından, yaklaşan seçim dönemi nedeniyle makroekonomik istikrar ve yapısal reform taahhütlerinin bir çapaya bağlanması amacıyla yeni bir IMF yardımı talebinde bulunulmuştur. 18 aylık yeni bir ihtiyati programa ilişkin müzakereler devam etmekte olup, anlaşmanın Eylül sonu itibarıyla IMF yönetimine onaylatılması planlanmaktadır. Söz konusu düzenleme Sırbistan'ın, ekonomik koşulların bozulması durumunda 1 Milyar Euro tutarına kadar mali yardım alabilmesine imkânı vermektedir.

Üretim ve Talep

2011'in ilk çeyreğinde, ekonomik faaliyetler hızlanarak, reel GSYH % 3,4 oranında artmıştır. Mevsimsellik etkisinden arındırılmış hasıla büyümesi, önceki çeyrekteki yavaşlamaya rağmen 2009 ortasından beri ilk kez yükselerek % 1,5'e ulaşmıştır. GSYH, ana ticari partnerlerin güçlenmesiyle tetiklenen ihracatla birlikte artmaya devam etmiştir. İç talep artışı, düşen özel tüketim harcamaları sebebiyle sınırlı kalmıştır. İlk çeyrekte hasıla artışıyla yükselen dış talep karşısında sanayi faaliyetleri hızlanmıştır. Özellikle imalat sanayi ile elektrik, su ve gaz üretimi yıllık bazda % 6,5 ve % 7,5 oranında artmıştır. Güçlü sanayi üretimi, yılın başından bu yana devam ederek ilk beş ay içerisinde geçen yılın aynı dönemine göre % 5 artmıştır. Sanayi faaliyetlerinin, özellikle de sermaye malı üretiminin, stoklardaki artış ile birlikte gelecek aylarda hız kesmesi beklenmektedir. İnşaat faaliyetlerindeki gerileme, mevcut mali kısıtlamalar ve süregelen ekonomik dengelenme çabaları dolayısıyla devam etmiştir. Büyümenin yeni iş olanakları yaratmaması ve artan enflasyon sebebiyle hane halkının alım gücü düştüğünden, özel tüketim harcamaları sınırlı kalmıştır. Haziran ayına kadar perakende ticaret hacmi geçen yılın aynı dönemine göre % 12'den fazla daralmıştır.

Üretim ve Talep		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Sanayi Güven Endeksi	Endeks	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B
Sanayi Üretimi	Yıllık % Δ	5,7	3,3	1,3	-12,4	3,1	-1,4	5,6	:	0,7	6,8	:
Gayrisafi Yurtiçi Hasıla	Yıllık % Δ	5,2	6,9	5,5	-3,1	1,8	1,7	3,4	:	V.B	V.B	V.B
Özel Tüketim	Yıllık % Δ	:	:	:	:	:	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Sabit Sermaye Oluşumu	Yıllık % Δ	:	:	:	:	:	:	:	:	V.B	V.B	V.B
İnşaat Endeksi	Yıllık % Δ	27,1	25,4	4,9	-18,8	-6,0	8,6	2,2	:	V.B	V.B	V.B
Perakende Satışlar	Yıllık % Δ	8,1	25,7	-3,4	-11,4	-0,7	5,8	-8,1	:	-14,1	-16,1	:

İşgücü Piyasası

2010 yılında olumsuz eğilimlerin durulmasıyla birlikte işgücü piyasası, ekonomideki düzelmeye rağmen 2011 yılı başlarında kötüleşmiştir. Ulusal işgücü anketlerine göre istihdam oranı % 36'ya ulaşmış ve işsizlik oranı % 22'ye yükselmiştir. Ücretler ve emekli aylıklarının geçmiş enflasyon oranına endekslemesine devam edilerek, Nisan ayında kamu ücretlerinde ikinci ayarlama yapılmıştır. İlk beş ay içerisinde, ortalama net ücretler nominal olarak geçen yılın aynı dönemine göre % 10'a yakın bir oranda yükselmiştir. Ancak ücretler, artan enflasyon dolayısıyla yıllık bazda reel olarak % 3 oranında düşmüştür.

İşgücü Piyasası		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
İşsizlik	%	20,9	18,1	13,6	16,1	20,0	:	:	:	:	:	:
İstihdam	Yıllık % Δ	-1,4	-1,2	0,1	-6,1	-3,7	-4,7	-3,6	:	-2,4	:	:
Ücretler	Yıllık % Δ	11,3	15,0	4,5	1,0	7,4	8,3	10,2	:	12,4	5,6	:

Dış Denge

Cari işlemler açığı artan ithalatla birlikte genişlemeye devam etmiş ve ilk dört ayda, geçen yıla göre % 14 oranında artmıştır. Cari işlemler dengesindeki bozulma, ticaret açığının artışı yanı sıra cari transferler fazlasındaki ve gelir hesabındaki düşüslere bağlı olmuştur. İhracat yıllık bazda % 26 oranında artarken, ithalat yıllık bazda % 21 artışla ihracatı yakalamaya başlamıştır. Sermaye malı ithalatında ilk beş aydaki yükseliş yatırım faaliyetlerindeki artışı yansıtmaktadır. 2011 yılı başında, sınırlı düzeydeki döviz girişleri cari işlemler açılığını karşılamakta yetersiz kalmıştır. Özel sektör, kriz öncesi dış kredilerini geri ödemeye devam etmiştir. Söz konusu döviz çıkışı, borçlanma senetleri ve neredeyse geçen yıla göre % 17 oranında artan doğrudan yabancı yatırımlar sayesinde gerçekleşen büyük çaplı girişlerle dengelenmiştir. 2011'in ilk çeyreğindeki dış borçlardaki gerilemenin ardından, toplam dış borç Nisan ayında tekrar yükselerek, GSYH'nin dörtte üçüne ulaşacak biçimde 22,7 Milyar Euro'ya ulaşmıştır.

Uluslararası İşlemler		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Mal ihracatı	Yıllık % Δ	37,2	24,8	15,9	-19,6	24,0	33,1	31,9	:	30,6	:	:
Mal ithalatı	Yıllık % Δ	22,2	29,8	14,6	-26,1	9,9	11,9	22,4	:	30,3	:	:
Ticaret Dengesi	GSYİH %	-20,0	-23,1	-25,5	-18,1	-16,5	-16,7	-17,0	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet ihracatı	GSYİH %	29,1	30,7	31,1	29,3	33,9	33,9	35,4	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet ithalatı	GSYİH %	50,5	55,0	54,8	47,0	49,9	49,9	51,6	:	V.B	V.B	V.B
Cari İşlemler Dengesi	GSYİH %	-11,7	-16,1	-20,6	-7,4	-7,3	-7,3	-7,3	:	V.B	V.B	V.B
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (DYY,net)	GSYİH %	13,8	6,4	6,2	4,8	3,0	3,0	3,0	:	V.B	V.B	V.B
Uluslararası Rezervler	M Euro	9020,0	9633,6	8161,8	10601,9	10001,6	10001,6	9918,9	:	9951,9	10064,2	:
Ulus Rez/Aylık İthalat	Oran	10,7	8,8	6,5	11,5	9,8	9,8	9,3	:	9,2	:	:

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler

2011 yılının başından itibaren enflasyon, baz etkisinin yanı sıra gıda fiyatları ve elektrik,su ve doğalgaz fiyatlarındaki sıçramayla birlikte hızlanmıştır. Hükümetin elektrik fiyatlarındaki % 15 oranındaki artışı onaylamasının ardından, Nisan ayında enflasyon yıllık bazda % 15'e ulaşmış, ancak Mayıs ayında gerileyerek % 13,5'e düşmüştür. 2011 yılı sonu için belirlenmiş olan % 3- 6 enflasyon bandı aralığında kalma hedefine ulaşmak mümkün gözükmemektedir. Enflasyon oranının 2012'nin ilk yarısında hedeflenen banda geri dönebileceği tahmin edilmekle birlikte, riskler devam etmektedir. Haberleşme ve petrol yan ürünlerinin ithal edilmesine ilişkin serbestleşmenin fiyatlar üzerindeki etkisi hissedilmektedir. Hız kesen enflasyon ve yılın ilk döneminde Dinar'ın değer kazanmasıyla birlikte Sırbistan Merkez Bankası (NBS) sıkı para politikasını bırakmıştır. Referans faiz oranı % 11,75 düzeyinde seyretmektedir. Öte yandan, NBS'nin bankalararası piyasadaki döviz kuru müdahaleleri,Dinar'ın yılbaşından itibaren güçlenmesiyle birlikte sınırlı kalmış, RSD/EUR kuru yılbaşından bu yana % 5 civarında değer kazanmıştır. M2 para arzı, mevduatlar ve devlet dışındaki sektöre verilen kredilerde yaşanan yavaşlamayla birlikte yıllık bazda daralmıştır.

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
TÜFE	Yıllık % Δ	V.B.	11,0	8,6	6,6	10,3	10,3	14,1	:	14,7	13,4	:
Üretici Fiyatları	Yıllık % Δ	7,3	9,8	9,0	7,4	16,2	16,2	:	:	:	:	:
Gıda Fiyatları	Yıllık % Δ	V.B.	18,4	13,8	0,8	10,7	10,7	22,9	:	22,1	19,3	:
M3 Para Arzı	Yıllık % Δ	38,3	42,5	9,8	21,5	12,9	12,9	8,0	:	5,0	0,7	:
Döviz Kuru RSD/EUR	Değer	79,11	78,76	89,48	95,88	105,93	105,93	103,41	:	98,92	96,65	100,67
Nominal Efektif Döviz Kuru	Endeks	110,7	102,1	88,6	92,8	89,5	89,5	103,1	:	108,3	:	:

Mali Sektör

2011 yılının başından itibaren bankacılık sektörünün faaliyetlerinde yavaşlama görülmektedir. İlk çeyrekte, 2010 yılı sonuna göre toplam varlıklar % 3 oranında gerilemiş, toplam krediler cüzi bir biçimde yükselirken sorunlu kredilerin toplam krediler içerisindeki payı % 17 civarında durağan hale gelmiştir. Toplam bankacılık sektörü yükümlülüklerinin % 57'sine tekabül eden mevduatlar önceki çeyreğe göre % 7 oranında daha düşük düzeyde seyretmektedir.

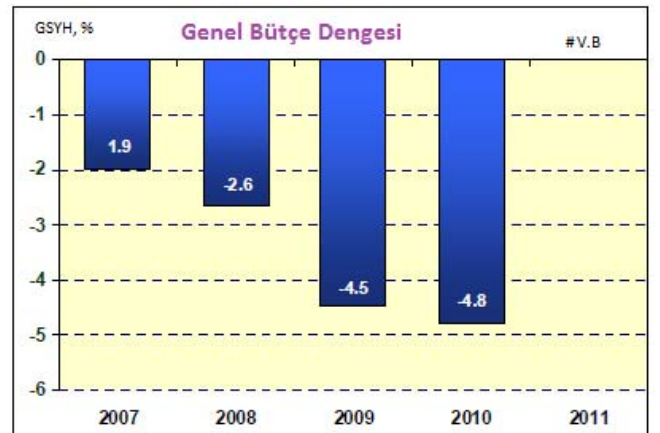
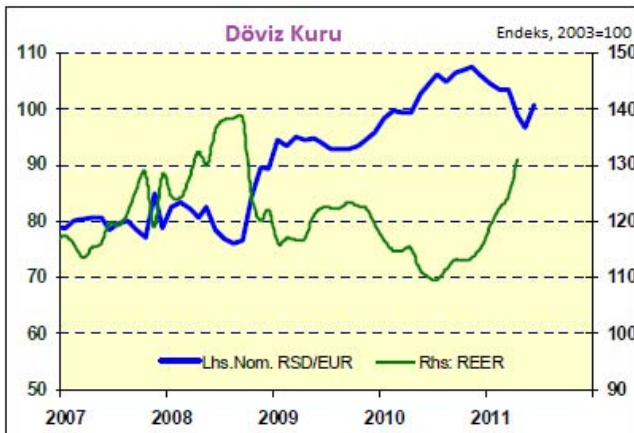
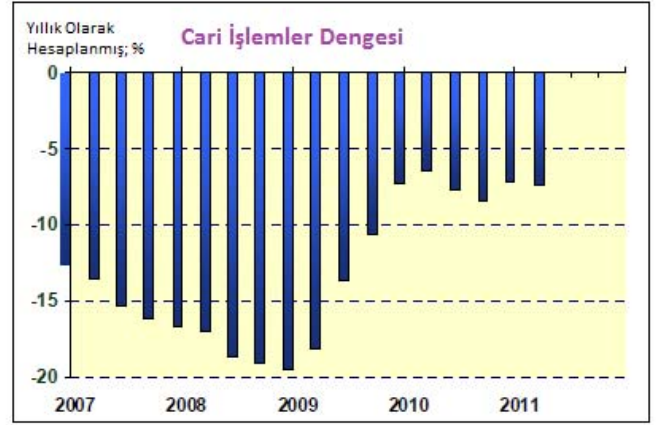
Mali Göstergeler		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Faiz Oranı (3 aylık)	%p.ort.	13,46	6,48	5,20	13,40	10,85	11,94	13,36	:	13,07	12,84	:
Tahvil Faizi	%p.ort.	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	:	:	:	:	:	:
Borsa	Endeks	2186	4096	2604	1197	1283	1257	1401	1420	1413	1421	1426
Kredi Genişlemesi	Yıllık % Δ	15,3	32,5	34,2	24,4	29,9	29,9	22,0	:	17,7	12,0	:
Mevduat Genişlemesi	%p.ort.	39,6	46,9	8,8	23,6	14,4	14,4	9,3	:	6,0	1,2	:
Sorunlu Krediler	% toplam	V.B.	V.B	V.B.	V.B.	11,5	11,9	:	V.B	V.B	V.B.	V.B.

Kamu Maliyesi

Geçtiğimiz günlerde yapılan milli gelir hesaplarındaki revizyon, geçmiş bütçe açıklarında hafif bir yükselişe sebep olmuştur. 2011'in ilk yarısında, konsolide olmayan bütçe açığı yılsonu için hedeflenen açığın neredeyse % 60'ına ulaşmıştır. Yüksek düzeydeki harcamalar, daha yüksek kurumlar vergileri ve vergi dışı gelirlerle dengelenirken, gelir vergisi ve KDV gelirleri beklentilere uygun olarak gerçekleşmiştir. Mayıs ayı sonunda, kamu borcu GSYH'nin % 38'ine denk gelecek şekilde 13,2 milyar Euro'ya ulaşmıştır. Bu yüksek gelir performansı neticesinde, % 4,2 olarak belirenmiş olan bütçe açığının GSYH'ye oranı hedefi ulaşılabilir gözükmemektedir. Bununla birlikte, yerel yönetimlerin finansmanına yönelik olarak yeni yürürlüğe giren ve belediyeler tarafından toplanan gelir vergisini % 40'tan % 80'e çıkaran kanun ve 2010 yılı sonunda kabul edilen mali sorumluluk yasası sebebiyle kamu maliyesinin iyileştirilmesine yönelik hedeflere ulaşılması zorlaştırabilecektir.

Kamu Maliyesi		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Genel Devlet Dengesi	GSYİH %	-1,6	-2,0	-2,6	-4,5	-4,8	-4,8	-0,8	:	V.B	V.B	V.B
Genel Devlet Borcu	GSYİH %	36,2	29,4	25,6	31,3	41,4t	:	:	:	V.B	V.B	V.B

SİRBİSTAN

* Bir önceki yılın aynı dönemine göre

3.4 KOSOVA

IMF ile yapılan stand-by anlaşmasından kamu kesimi ücretlerindeki yüksek düzeydeki artış nedeniyle sapılmıştır. Haziran ayında Kosova'lı otoriterler ve IMF, 2011 yılı sonuna kadar yeni bir izleme programı yürütülmesinde anlaşmaya varmışlardır. Söz konusu program, koşulsallıkları dolayısıyla ekonomik ve mali politikalarda kredibilitenin yeniden kazanılması açısından önemli bir çaba ve test niteliğindedir. Program başarılı bir şekilde uygulandığı takdirde, 2012 yılında IMF ile yeni bir anlaşma imzalanacaktır. Anayasa Mahkemesi'nin Behgdjet Pacolli'nin devlet başkanı olarak seçilmesini anayasaya aykırı bulmasının ardından, Nisan ayında Parlamento Atifete Jahjaga'yı yeni devlet başkanı olarak seçmiştir. Temmuz ayı başında ise Avrupa Birliği destekli diyalog çerçevesinde, Kosova ve Sırbistan nüfus sistemi, seyahat özgürlüğü ve üniversite ve okul diplomalarının kabulü konularında anlaşmaya varılmıştır. Söz konusu düzenlemeler, operasyonel anlamda uygulanabilir oldukları anda hayata geçirilecek ve üçlü ortak çalışma grubuyla uygulamaları garanti altına alınacaktır.

Üretim ve Talep

Hanehalkı bütçe anketine göre 2010 yılında nominal tüketim harcamaları % 1,5 oranında artış göstermiştir. Tüketim yapısı, konut sektörü istisna olmak üzere genelde aynı düzeyde seyretmiştir. Gıda ve alkolsüz içecekler, alkol ve tütün, giyim ve ayakkabı, ulaşım ve otel-restoran harcama paylarında hafif yükselişler görülmüştür.

Haziran ayında, Kosova Posta ve Telekomünikasyon Kurumu'nun özelleştirilmesi ihalesine iki şirket (Hırvastki Telekom ve TelecomAustria) başvurmuştur. Kosova Enerji Kurumu'nun özelleştirmesine devam edilmiştir.

Üretim ve Talep		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Sanayi Güven Endeksi	Endeks	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B
Sanayi Üretimi	Yıllık % Δ	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B
Gayrisafi Yurtiçi Hasıla	Yıllık % Δ	3,4	6,3	6,9	2,9	4,0	:	:	:	:	:	:
Özel Tüketim	Yıllık % Δ	4,3	10,0	8,6	1,5	3,2	:	:	:	:	:	:
Sabit Sermaye Oluşumu	Yıllık % Δ	1,3	4,1	15,3	10,7	5,2	:	:	:	:	:	:
İnşaat Endeksi	Yıllık % Δ	V.B.	V.B.	V.B.	V.B.	V.B.	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B
Perakende Satışlar	Yıllık % Δ	V.B.	V.B.	V.B.	V.B.	V.B.	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B

İşgücü Piyasası

2011'in ilk çeyreğinde ortalama kayıtlı işsiz sayısı yıllık bazda % 1 civarında azalarak, 336 bine ulaşmış, üniversite mezunları arasında iş arayan sayısı istikrarlı bir şekilde artmaya devam etmiştir. Kayıtlı iş olanakları yıllık bazda neredeyse % 50 oranında artmış olmasına rağmen, bunların % 80'ini nitelsiz ya da düşük nitelikli işler oluşturmaktadır. Hükümetin kamu kesimi ücretlerindeki yüksek artış kararı sonrasında, söz konusu sektörde ortalama ücret Mart ayı sonu itibarıyla 345 Euro olmuştur.

İşgücü Piyasası		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
İşsizlik	%	44,9	43,6	47,5	45,4	:	:	:	:	:	:	:
İstihdam	Yıllık % Δ	-10,1	8,1	-12,9	8,7	:	:	:	:	:	:	:
Ücretler	Yıllık % Δ	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:

Dış Denge

İhracat artışı Mayıs ayı sonunda, temel ihracat kategorisi olan baz metallerdeki yavaşlamayla birlikte hız kesmiştir. Ocak-Mayıs döneminde dış ticaret açığı 743 milyon Euro'ya yükselmiş, cari işlemler açığı 77 milyon Euro'ya ulaşmıştır. Açıktaki artış, mal ve hizmet ticaret dengesindeki bozulmaya bağlı olurken cari transferler ve hizmetler fazlası artmıştır. Sermaye ve finans hesaplarındaki fazla ilk çeyrekte geçen yıla göre aynı kalarak 53 milyon Euro seviyesinde, portföy yatırımları (dış borç senetleri) -39,4 milyon Euro seviyesinde ve net diğer yatırımlar 93 milyon Euro seviyesinde gerçekleşmiştir. Rezerv varlıklar 56 milyon Euro artmış ve net hata ve noksan kalemi 24 Milyon Euro seviyesiyle yüksek düzeyde seyretmiştir.

Dış Denge		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Mal İhracatı	Yıllık % Δ	96,8	49,1	20,2	-16,7	77,8	47,8	43,4	:	15,2	:	:
Mal İthalatı	Yıllık % Δ	12,8	20,7	22,3	0,4	10,8	7,2	21,0	:	8,7	:	:
Ticaret Dengesi	GSYİH %	-35,8	-39,0	-42,5	-44,8	-41,9	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İhracatı	GSYİH %	13,8	14,7	14,3	15,2	20,1	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Mal ve Hizmet İthalatı	GSYİH %	51,1	54,6	57,1	57,0	60,8	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Cari İşlemler Dengesi	GSYİH %	-7,2	-10,4	-16,3	-17,4	-16	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Doğrudan Yabancı Yatırımlar (DYY,net)	GSYİH %	9,3	12,7	8,9	7,2	7,5	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Uls. Rezervler	M Euro	641,2	1057,6	1110,7	1198,5	1246,9	1246,9	1292,2	:	1297,6	1316,2	
Ulus Rez/Aylık İthalat	Oran	5,9	8,1	6,9	7,4	7,0	7,0	7,0	:	6,9	:	

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler

Geniş tanımlı para arzı Mayıs sonu itibarıyla yıllık bazda % 21,3 artmıştır. Tüketici enflasyonu, Mart ayında % 10,8 ile zirveye ulaşmış, Mayıs ayında ise %10,4 seviyesine gerilemiştir. Çekirdek enflasyondaki artış devam etmekte olup, bu durum enflasyonu kalıcı hale getirmektedir. TÜFE sepeti içerisindeki mal ve hizmetlerin % 96'sının fiyatlarında artış görülmüştür. Enflasyon seviyesi ve bileşenleri, yoksul kesimi orantısız bir şekilde etkilemekte ve mevcut harcama yapılarını zorlamaktadır.

Fiyatlar ve Parasal Göstergeler		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
TÜFE	Yıllık % Δ	0,6	4,4	9,4	-2,4	3,5	6,2	9,2	:	10,6	10,4	:
Üretici Fiyatları	Yıllık % Δ	V.B	V.B	V.B	3,8	2,2	2,3	:	:	V.B	V.B	V.B
Gıda Fiyatları	Yıllık % Δ	3,6	9,1	16,7	-4,4	4,8	9,9	15,9	:	19,2	18,3	:
Geniş para yükümlülükleri	Yıllık % Δ	5,5	23,4	23,6	11,2	12,9	12,9	14,2	:	17,6	21,3	:
Döviz Kuru BAM/EUR	Değer	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Reel Efektif Döviz Kuru	Endeks	-2,8	-0,1	:	:	:	:	:	:	:	:	:

Mali Sektör

Kredi ve mevduat faizleri arasındaki fark % 11 seviyesinde seyretmektedir. Geçen yılın sonundaki düşüşün ardından, mevduat faiz oranları % 3,3-3,4 aralığındadır. Kredi faiz oranları daha hareketli durumda olup, Mayıs ayında 12 aylık hareketli ortalaması % 14,6'ya ulaşmıştır. Ticari banka mevduatlarındaki büyüme, Mayıs ayında % 11,4 olarak gerçekleşmiştir. Vadesiz mevduatların artış oranı % 19,1'e gerilemiş ve vadeli ve tasarruf mevduatları yıllık bazda % 8,1 artmıştır. Kredi faaliyetleri yoğunlaşmış, kısa vadeli kurumsal krediler % 18 yükselirken, uzun vadeli finansman daha düşük bir hızla (%12,3) oranında artmıştır. Hizmet sektörü, özellikle de toptan ve perakende ticaret kredilerin büyük kısmını emmeye devam etmiştir. Bireysel kredilerdeki artış hız kazanarak Mayıs ayında %18'e yakın düzeylere yükselmiştir. Bankaların faiz gelirleri % 11 oranında yükselmiş ve bankacılık sektörü karlılığını koruyabilmiştir.

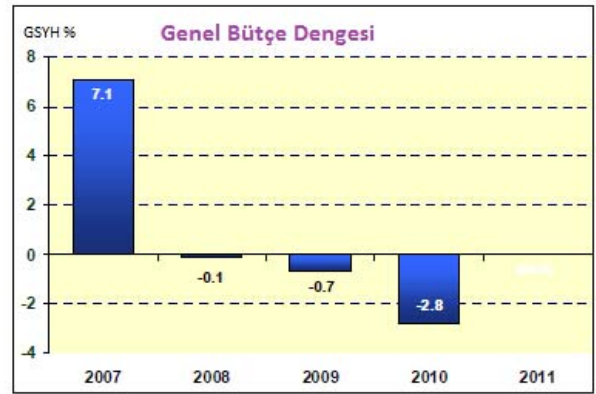
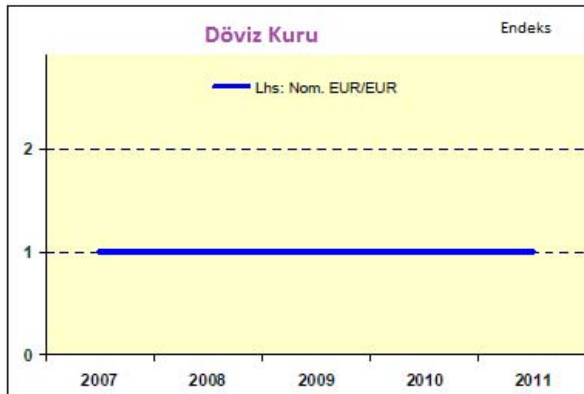
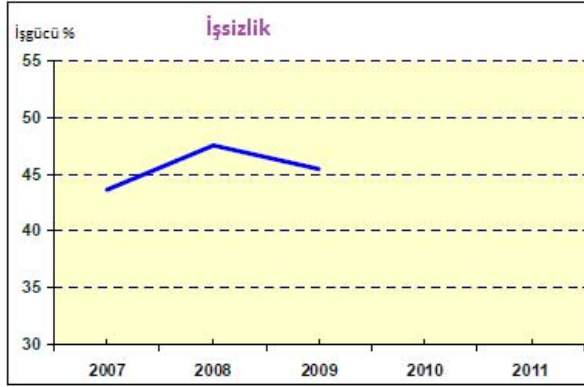
Mali Sektör		2006	2007	2008	2009	2010	Q4 10	Q1 11	Q2 11	Nis 11	May 11	Haz 11
Faiz Oranı (3 aylık)	%p.ort.	15,38	15,25	16,61	14,11	18,24	18,57	19,24	:	:	:	:
Tahvil Faizi	%p.ort.	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B
Borsa	Endeks	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B
Kredi Genişlemesi	Yıllık % Δ	30,6	29,7	38,7	17,4	10,2	11,9	13,5	:	13,3	15,9	:
Mevduat Genişlemesi	%p.ort.	14,8	19,3	25,6	20,2	14,8	9,9	8,2	:	9,3	11,4	:
Tahsili Gecikmiş Krediler	% toplam	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B

Kamu Maliyesi

Mayıs sonu itibarıyla kamu bütçesi 79 milyon Euro fazla vermiştir. Toplam gelirler geçen yılın aynı dönemine göre % 5,8 oranında artmıştır. Vergi ve gümrük vergisi gelirleri güçlü bir performans göstererek neredeyse % 20 artmıştır. Kar payı gelirleri 45 milyon Euro olmuştur. Cari harcamalar, özellikle de ücret ödemeleri dengesiz seyretnmekte ve gecikmeli olarak gerçekleştirilmektedir. Büyük bölümü karayollarına yapılan sermaye harcamaları, 123 milyon Euro'ya ulaşarak neredeyse iki katına çıkmıştır.

Kamu Maliyesi		2006	2007	2008	2009	2010	Q3 10	Q4 10	Q1 11	Oca 10	Şub 10	Mar 10
Genel Devlet Dengesi	GSYİH %	2,5	7,1	-0,1	-0,7	-2,8	:	:	:	V.B	V.B	V.B
Genel Devlet Borcu	GSYİH %	V.B	V.B	V.B	6,5	:	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B	V.B

KOSOVA

* Bir önceki yılın aynı dönemine göre